

**BELEIDS- EN BEGROTINGSTOELICHTING
BEGROTINGSOPMAAK 2023**

BINNENLANDS BESTUUR, STEDENBELEID EN AUDIT LOKALE BESTUREN

ONTWERP

Bart Somers,
Viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken,
Inburgering en Gelijke Kansen

I. INHOUDSTAFEL

Inhoud

I. INHOUDSTAFEL.....	2
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	5
III. SAMENVATTING.....	5
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	7
1. Transversale en horizontale doelstellingen.....	7
a. Vlaams Energie- en Klimaatplan.....	7
b. Luchtbeleidsplan	8
V. BELEIDSVELD BINNENLANDS BESTUUR EN STEDENBELEID.....	8
1. ISE BINNENLANDS BESTUUR.....	9
1.1. Relancemaatregelen	9
1.1.1. Fietspaden	9
1.1.2. Zomerscholen.....	9
1.2. SD 1 Het overheidslandschap dat tussen de Vlaamse overheid en gemeenten in ligt, is transparant	9
OD 1.1 We zetten in op regiovorming van onderuit.....	9
OD 1.2 We vereenvoudigen het scala aan verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen.....	11
1.3. SD 2 Onze Vlaamse gemeenten zijn bestuurskrachtig en beschikken over grotere beleidsautonomie	11
OD 2.1 We zorgen voor meer autonomie en beleidsvrijheid voor gemeenten	11
OD 2.2 We stimuleren fusies van gemeenten	12
OD 2.3 We verbeteren de organieke regelgeving en versterken daarbij de gemeenteraad	13
OD 2.4 We maken een nieuwe minimale rechtspositieregeling die lokale besturen toelaat een modern personeelsbeleid te voeren	13
OD 2.5 We verfijnen verder het ondersteuningsaanbod ten aanzien van de lokale besturen.....	14
1.4. SD 3 Elke Vlaming kan volwaardig participeren aan de lokale democratie.....	14
OD 3.1 We moderniseren de regels van de lokale democratie.....	14
OD 3.2 We organiseren de lokale en provinciale verkiezingen van oktober 2024	15
OD 3.3 We herwaarderen de gemeenteraad als hart van de lokale democratie	15
1.5. SD 4 De financiën van de Vlaamse gemeenten zijn duurzaam en transparant .	16
OD 4.1 We versterken de gezondheid van de lokale financiën	16
OD 4.2 We verhogen de correctheid en de transparantie van de lokale financiën ...	18
OD 4.3 We maken van de beleids- en beheerscyclus (BBC) het kader voor het strategisch en financieel beleid voor de "geconsolideerde lokale sector".....	19
OD 4.4 We moderniseren de regels voor de vestiging en de invordering van gemeente- en provinciebelastingen	19
1.6. SD 5 De gemeenten ontwikkelen kwalitatieve dienstverlening op basis van open data en innovatieve ICT oplossingen	20

Relancemaatregel: Gemeenten zonder gemeentehuis.....	20
OD 5.1 We zetten verder in op beleidsondersteunende monitoren.....	20
OD 5.2 We bouwen verder aan een platform voor het hergebruik van lokaal beschikbare data	20
1.7. SD 6 Onze steden en gemeenten zijn plaatsen waar iedereen duurzaam kan samenleven	21
OD 6.1 Met wijkverbeteringscontracten pakken we maatschappelijke uitdagingen op een integrale wijze aan	21
OD 6.2 We zorgen voor een duidelijk kader voor de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen.....	21
OD 6.3 We bieden de lokale besturen meer mogelijkheden en stimuli om in te zetten op een adequaat en toekomstgericht beleid inzake neven- en herbestemming van erediensgebouwen.....	22
OD 6.4 We ondersteunen lokale besturen in hun sleutelrol bij de preventie van gewelddadige radicalisering	23
1.8. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	24
2. ISE STEDENBELEID	33
2.1. SD 7 We blijven inzetten op de steden en hen ondersteunen om de maatschappelijke uitdagingen op korte en middellange termijn aan te pakken	33
OD 7.1 We bestendigen en versterken de stedelijke aanpak.....	33
OD 7.2 We pakken de grootstedelijke problematieken en uitdagingen krachtdadig aan	33
OD 7.3 We bouwen verder mee aan Vlaanderen als slimme regio en dragen bij aan de verdere ontwikkeling van het Vlaamse smart city-ecosysteem.....	33
OD 7.4 We nemen als Vlaamse overheid deel aan stedelijke netwerken en overlegorganen en stimuleren de deelname van andere actoren en lokale besturen aan de Europese en internationale netwerken	35
OD 7.5 Stedenbeleid is een referentiepunt voor de Vlaamse steden	35
2.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	35
3. ISE AUDIT LOKALE BESTUREN.....	39
3.1. SD 8 De lokale besturen doen aan kwaliteitsvolle organisatie- en risicobeheersing	39
OD 8.1 We verhogen de maturiteit van het organisatie- en risicobeheer via audits.	39
OD 8.2 We verbeteren interbestuurlijke relaties en werking via audits.....	39
OD 8.3 We optimaliseren de afstemming tussen de verschillende audit- en controleactoren	39
3.2. SD 9 Lokale audits worden gebruikt als beleidsinput en voor het versterken van kennis en competenties.....	40
OD 9.1 We leveren beleidsinput aan uit auditresultaten	40
OD 9.2 We versterken de kennis over organisatie- en risicobeheer	40
3.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	40
VI APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD	40
1. Agentschap Binnenlands Bestuur	40
2. Audit Vlaanderen	43
VII LIJST MET AFKORTINGEN.....	44

VIII	BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'.....	44
1.	Geplande beleidsinitiatieven	44
2.	Beleidsbeoordelingen en onderzoeksinitiatieven.....	46
3.	Nieuwe en belangrijke wijzigingen Vlaamse decreten en besluiten Vlaamse Regering 47	
4.	Decreetbeoordelingen	50

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Het streven naar sterke, democratische en bestuurskrachtige lokale besturen is de rode draad doorheen mijn beleid en dat streven zet ik vanzelfsprekend ook verder in 2023. Dat de lokale besturen flexibel en krachtdadig zijn, bewezen ze het afgelopen jaar opnieuw. Na de COVID-19-crisis, werden we immers geconfronteerd met een nieuwe crisissituatie: de oorlog in Oekraïne. De lokale besturen zetten hun schouders onder deze nieuwe uitdaging en slaagden erin de Oekraïense burgers in Vlaanderen een warm welkom te geven.

De uitdagingen waarmee de lokale besturen de afgelopen jaren geconfronteerd worden en de huidige energiecrisis, brengen ons opnieuw bij enkele belangrijke vragen, zoals welke taken kunnen/moeten bij de lokale besturen liggen, welke grootte hebben ze nodig hebben om deze taken op te nemen, hoe worden lokale besturen optimaal georganiseerd om deze taken op te nemen en hoe kan Vlaanderen de lokale besturen bijstaan om deze taken zo goed mogelijk uit te voeren. In 2023 zoek ik, samen met de lokale besturen, verder naar antwoorden op deze vragen.

III. SAMENVATTING

In 2023 zal ik de lokale besturen verder ondersteunen in de aanpak van de energiecrisis. Vooreerst voorzie ik een substantiële tijdelijke ondersteuning van de lokale financiën om de oplopende kosten waarmee lokale besturen worden geconfronteerd gedeeltelijk te kunnen opvangen (loonindexatie, energiekosten, inflatie, ...) zodat de lokale besturen hun investerings- en dienstverleningspeil kunnen aanhouden. Verder voorzie ik een bijkomende financiering voor de kleinste Vlaamse faciliteitengemeenten, die omwille van hun faciliteiten niet in de mogelijkheid zijn om te fuseren en disproportioneel hard getroffen worden door het hoge algemene prijspeil en de talloze spilindexoverschrijdingen. De OCMW's worden ook ondersteund om de vraag van een groeiende groep burgers naar ondersteuning in deze energiecrisis te kunnen ondervangen.

De lokale besturen zijn ook een cruciale actor in de energietransitie. De Vlaamse Regering sloot een Lokaal Energie-en Klimaatpact (LEKP) af met wederzijdse engagementen die door de lokale besturen en de Vlaamse Regering opgenomen worden vanaf 2021 tot 2030. Door de Europese klimaatdoelstellingen enerzijds en de noodzaak aan een versnelling hoger te schakelen in de energietransitie anderzijds, nam ik in 2022 het initiatief voor een vernieuwd LEKP 2.0. Ik blijf de lokale besturen ondersteunen in het behalen van hun (al dan niet vernieuwde) doelstellingen onder de vier concrete werven. Ik werk verder aan een decretaale basis voor de subsidiëring van het LEKP, voorzie opnieuw financiële middelen, lanceer en financier een versterking van het LEKP 2.0 met additionele ambities, bouw het Lokaal Klimaatpactportaal verder uit en ga aan de slag met het wegwerken van drempels die lokale besturen ondervinden in de uitvoering van de Pactdoelstellingen.

Daarnaast zet ik verder in op regiovorming door de referentieregio's decretaal te verankeren en lokale besturen die hun samenwerkingsverbanden willen afstemmen te ondersteunen. Op Vlaams niveau passen mijn collega-ministers de sectorale regelgeving waarvoor zij bevoegd zijn aan aan de referentieregio's. Ik maak ook verder werk van de hervorming van het toezicht van de Vlaamse Regering op de oprichting en de statutenwijzigingen van de dienstverlenende en de opdrachthoudende verenigingen en van de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn.

Gemeenten die in een fusietraject (wensen te) stappen, kunnen uiteraard ook in 2023 rekenen op de ondersteuning. Ik zal de Vlaamse regelgeving aanpassen in functie van de gemeentelijke fusies en zal werken aan de federale impactanalyse met een Vlaams-federale werkgroep. Ook door de verdere modernisering van de rechtspositieregeling van lokale personeelsleden geef ik mee vorm aan sterke bestuurskrachtige gemeenten.

Volgend jaar zet ik verder in op de herwaardering en versterking van de gemeenteraad. De conclusies van eerdere debatsessies zal ik samen met de commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering beoordelen en omzetten naar concrete voorstellen ter versterking van de gemeenteraad. Ook in hun rol als laboratoria van burgerparticipatie, blijf ik de lokale besturen ten volle ondersteunen. Daarnaast zal ik het komende jaar verder werken aan de voorbereiding van de lokale en provinciale verkiezingen van 2024.

Uiteraard kunnen de lokale besturen in 2023 blijven rekenen op de algemene financiering, onder meer uit het gemeentefonds. Ik zal tevens de resultaten van de BBC-evaluatie omzetten in concrete maatregelen die onder meer de leesbaarheid en de bruikbaarheid van de BBC-beleidsrapporten verbeteren.

Voor lokale besturen vormt digitalisering een belangrijke uitdaging. Met Gemeente Zonder Gemeentehuis ondersteun ik steden en gemeenten die maximaal hun dienstverlening en werking klantgericht versterken door middel van digitalisering. Met Lokale besluiten als geLinkte Open Data wil ik een makkelijk doorzoekbare besluitendatabank voor het ruime publiek realiseren om zo ook de lokale democratie in de kijker te zetten. Verder zal in 2023 ook de burgerbevraging voor de Gemeente-Stadsmonitor starten, een onmisbaar instrument voor data-gedreven (lokaal) beleid.

Voorts gaat in 2023 mijn aandacht naar de erkenning en ondersteuning van lokale geloofsgemeenschappen, alsook zal 2023 het jaar worden waarin ik de gemeenten met een vernieuwd aanbod ondersteun bij hun projecten om kerken een her- of nevenbestemming te geven.

Wat het stedenbeleid betreft, continueer ik belangrijke programma's zoals Smart Flanders, VLOCA en instrumenten zoals het stadsvernieuwingsfonds. Nieuwe initiatieven ter ondersteuning van het stedelijk weefsel in Vlaanderen worden ontplooid.

Bij een wendbare en slagkrachtige organisatie hoort tot slot ook een periodieke onafhankelijke doorlichting. Ook hier benadruk ik graag het belang van kennisoverdracht: uitgevoerde audits zijn een grote bron van informatie, niet enkel voor het geauditeerde bestuur, maar ook voor andere lokale besturen die kunnen leren van de fouten en best practices kunnen overnemen.

TOTAAL – BINNENLANDS BESTUUR, STEDENBELEID EN AUDIT LOKALE BESTUREN, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2022	630	0	0	4.149.514	4.152.727
Bijstelling BO 2023	- 101	0	0	380.486	283.700
BO 2023	529	0	0	4.530.000	4.436.427

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale en horizontale doelstellingen

a. Vlaams Energie- en Klimaatplan

Het bestrijden van de gevolgen van klimaatverandering vergt een continue inzet. Recentelijk werden de klimaatambities op Europees niveau versterkt met het 'Fit for 55'-plan (55% CO₂ reductie tegen 2030). Vlaanderen volgt deze vernieuwde Europese lijn. Het eerste Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP) uit 2021 bouwde verder op het Europese Burgemeestersconvenant en omvatte vier werven (vergroening, collectieve renovatie en hernieuwbare energie, mobiliteit en ontharding). Met de handtekeningen van bijna alle Vlaamse gemeenten gaf het LEKP een belangrijke boost aan het lokale energie- en klimaatbeleid en werd het wederzijds engagement tussen de Vlaamse Regering en lokale besturen verankerd.

Op deze stevige basis bouwt het LEKP 2.0 met aangescherpte maatregelen en adviezen verder. Deze werd goedgekeurd in de schoot van de Vlaamse Regering op 8 juli 2022. Twee doelstellingen onder twee van de vier werven werden ambitieuzer gemaakt; met name over fossielvrije renovaties, meer laadpunten voor elektrische voertuigen en de organisatie van klimaatafzets voor het einde van 2024. Ook onder de algemene doelstellingen werd vernieuwde ambitie doorgevoerd: geen nieuwe lokale heffingen op elektriciteitsmasten en -sleuven in het kader van de taksshift, een verhoogde lat voor de energiebesparing en CO₂-reductie voor het publiek patrimonium en de technische infrastructuur en een uitbreiding van de ambities inzake mobiliteit. Om de lokale besturen te ondersteunen in hun respons op de aanhoudende hoge energieprijzen werd beslist om dit LEKP 2.0 verder te versterken in 2023 (5 miljoen euro) en 2024 (5 miljoen euro) gericht op het versnellen van wijkrenovaties (door het aanbieden van raamcontracten) en het opstarten van energiegemeenschappen met sociaal oogmerk. Lokale besturen kunnen opteren om deze vernieuwde doelstellingen te ondertekenen op dezelfde wijze als het LEKP 1.0 door een gemeenteraadsbeslissing daarvoor op te laden bij ABB.

De meeste doelstellingen onder het LEKP 1.0 en 2.0 hebben een tijdshorizon tot 2030, waarvoor een jaarlijks subsidiebedrag wordt bepaald dat de Vlaamse Regering verdeelt onder de betrokken gemeenten. In 2023 zal deze subsidiëring vertrekken vanuit een nieuwe decretale basis.

Bij wijze van financiële opvolging van het LEKP heb ik de monitoring van de Beheers- en Beleidscycli (BBC) gelinkt aan de externe rapporteringscode 'ABB-LEKP-20XX' ingezet.

Ter opvolging van de vooruitgang van het LEKP werd het 'Lokaal Klimaatpactportaal' opgericht. Het Pactportaal verzamelt authentieke data bij partnerorganisaties waarmee het de gerealiseerde klimaatacties van lokale besturen overheen 17 doelstellingen weergeeft. Sinds begin juli 2022 wordt op het Pactportaal aan de lokale besturen het LEKP-rapport aangeboden; een toegankelijke uiteenzetting van relevante data die opvolging bij de gemeenteraad faciliteert. Ook in 2023 investeer ik in een verdere uitwerking van het Pactportaal op basis van de noden van de steden en gemeenten als primaire doelgroep, om de meest kwalitatieve data weer te geven. Het Pactportaal zal ook de opvolging van de aangescherpte doelstellingen in het LEKP 2.0 op zich nemen.

Samenwerken betekent eveneens het wegwerken van drempels. Een eerste drempelnota werd opgestart waarbij de hindernissen die lokale besturen ervaren bij de implementatie van de vier werven worden meegedeeld aan de Vlaamse Regering. In 2023 zullen 'werkplatforms' de nodige juridische, financiële en technische expertise samenbrengen. Deze kunnen zo dieper ingaan op specifieke ervaren hindernissen.

Om de doelstellingen in het LEKP te realiseren wordt tot op een zekere hoogte een innovatieve aanpak op wijkniveau beoogd, waarbij opgespoorde synergiën tussen de vier LEKP-werven vertaald worden naar concrete wijkrenovatieplannen. De geanticiperde wijkrenovatietool die collectieve renovatietrajecten zal ondersteunen en opvolgen zal hierbij onmisbaar zijn.

b. Luchtbeleidsplan

Het Vlaams Luchtbeleidsplan 2030 werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 25 oktober 2019. Dit plan bevat doelstellingen op de korte, middellange (2030) en lange (2050) termijn én een uitgebreid pakket aan maatregelen om de luchtverontreiniging in Vlaanderen aan te pakken en zo de impact van luchtverontreiniging op onze gezondheid en het leefmilieu verder te verminderen. In wezen vertaalt het Lokaal Energie- en Klimaatpact, door middel van integratie van het Burgemeestersconvenant 2050, een groot deel van deze doelstellingen om naar de praktijk – ook voor het jaar 2023. De werkzaamheden in de context van het Luchtbeleidsplan werden ook grotendeels geïntegreerd in de activiteiten rond het LEKP.

De meest vooraanstaande projecten in deze context die zullen doorlopen in 2023 zijn: de vergroening, de aanleg van nieuwe fietspaden, de modal shift, meer laadpunten voor elektrische wagens en de hogervermelde CO₂-reductie voor de vloot en het publiek patrimonium.

V. BELEIDSVELD BINNENLANDS BESTUUR EN STEDENBELEID

PROGRAMMA SM – BINNENLANDS BESTUUR EN STEDENBELEID

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2022	630	0	0	4.149.514	4.152.727
Bijstelling BO 2023	- 101	0	0	380.486	283.700
BO 2023	529	0	0	4.530.000	4.436.427

1. ISE BINNENLANDS BESTUUR

1.1. Relancemaatregelen

1.1.1. Fietspaden

De Vlaamse Regering investeert in infrastructuur, niet in het minst fietsinfrastructuur, om het maatschappelijk en economisch weefsel te herstellen na de zware impact van COVID-19. Zoals ik eerder al vermeldde, dragen die investeringen niet alleen bij aan de economische relance, ze ondersteunen ook een duurzamere manier van verplaatsen. Ze zijn dus goed voor het klimaat, de gezondheid én de economie. Aangezien de lokale besturen beheerders zijn van de gemeentewegen, kunnen ook zij in belangrijke mate bijdragen aan de uitbreiding van de bestaande fietsinfrastructuur.

Met het Kopenhagenplan ondersteunt Vlaanderen hen daarbij financieel om een bijkomende inspanning te doen. Dat plan werd vastgelegd bij besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2021 tot toekenning van een projectsubsidie aan de Vlaamse gemeenten voor investeringen in fietsinfrastructuur en werd bij besluit van 8 juli 2022 verder verfijnd. Bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2022 werd ook een provinciaal luik uitgewerkt.

Tot 15 oktober 2022 kunnen de gemeenten hun projecten aanmelden. De provincies hebben de tijd tot 15 november 2022. In 2023 en de komende jaren zullen de aangemelde projecten worden uitgevoerd en zal het Agentschap Binnenlands Bestuur de voorschotten (ten belope van 80%) uitbetalen en nadien, na afronding van de projecten, de saldi. In totaal heeft Vlaanderen een budget van maximaal 150 miljoen euro uitgetrokken voor dit plan. Dat subsidiebedrag wordt in eerste instantie bij wijze van trekkingsrechten verdeeld over de gemeenten op basis van het inwonersaantal, waarna de niet opgevraagde bedragen worden toegekend aan de besturen die bijkomende inspanningen doen boven op hun gegarandeerde trekkingsrechten. Voor de provincies is een subsidie mogelijk tot 9 miljoen euro per provincie, gefocust op de fietssnelwegen.

1.1.2. Zomerscholen

In een zomerschool krijgen kinderen en jongeren gedurende minimaal 10 dagen in juli of augustus een aanbod op maat om leerachterstand te voorkomen of te verhelpen, in combinatie met spel, cultuur en sport. Deelname is vrijwillig en kosteloos.

Met de decretale verankering van de zomerscholen (bij decreet van 3 juni 2022) is er een duidelijk kader om elk jaar in juli en augustus zomerscholen te organiseren, ook in 2023. De organisatoren van zomerscholen moeten niet meer wachten tot ze info krijgen door een jaarlijkse oproep. De voorwaarden en de ondersteuning liggen vast, zodat een gemeentebestuur lang op voorhand kan plannen, vrijwilligers kan zoeken, contacten kan leggen met partners, afspraken voor meerdere jaren kan maken, enz.

Dit is een cofinanciering met mijn collega-minister van Onderwijs, waarvoor we in 2023 elk opnieuw 5 miljoen euro ter beschikking stellen.

1.2. SD 1 Het overheidslandschap dat tussen de Vlaamse overheid en gemeenten in ligt, is transparant

OD 1.1 We zetten in op regiovorming van onderuit

De Vlaamse Regering zet in op regiovorming als overlegmodel met de burgemeesters als spilfiguren. Regiovorming creëert geen nieuwe bestuurslaag, noch doet het afbreuk aan de huidige bevoegdheidsverdeling tussen verschillende bestuursniveaus. Het is een

afbakenings- en stimuleringsstraject dat bijkomende opportuniteiten biedt voor betere strategische en transversale afstemming binnen de referentieregio en voor meer transparantie en daadkracht. De kadernota van 9 oktober 2020 geeft de visie van de Vlaamse Regering op regiovorming weer. Op 12 maart 2021 keurde de Vlaamse Regering een nieuwe kadernota goed die het vervolgtraject vaststelt. Met de beslissing van 4 februari 2022 over de regioafbakening van Limburg kwam er een einde aan het afbakeningstraject.

Lokale transitie

De regioafbakening is voor de lokale besturen het startpunt om hun samenwerkingsverbanden af te stemmen op de referentieregio's.

Op 14 oktober 2022 verleende de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan het voorontwerp van decreet over regiovorming en tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, hierna het Regiodecreet genoemd. Het Regiodecreet zorgt voor een decretale verankering van de referentieregio's en definieert het concept, het toepassingsgebied, de principes en de gevolgen van regiovorming, specifiek voor die lokale samenwerkingsverbanden.

Lokale besturen die hun samenwerkingsverbanden willen afstemmen op de referentieregio's, kunnen daarvoor een beroep doen op het ondersteuningspakket van het Labo Regiovorming. Daarnaast onderzoek ik hoe we de regio's die hun bovenlokaal landschap willen vereenvoudigen, verder kunnen ondersteunen.

In 2021 ben ik gestart met een ronde van burgemeestersoverleggen. Ik luister er vooral naar hoe hun werking in elkaar zit, waar ze mee bezig zijn, en met welke knelpunten zij geconfronteerd worden. Goede praktijken delen we met de andere regio's en subregio's, de drempels inventariseren we en pakken we aan. Ik heb de ambitie om deze gespreksronde ook in 2023 verder te zetten.

In 2021 gingen we in samenwerking met de VVSG van start met het project 'Labo Regiovorming'. Dit project heeft tot doel om het burgemeestersoverleg en andere (sub)regionale fora te versterken, en ondersteuning te bieden aan regio's en subregio's. In 2023 zal het Labo zijn werking verderzetten.

Regio's willen ook heel concrete maatschappelijke uitdagingen aanpakken. Daarbij botsen zij soms op hinderpalen op Vlaams of federaal niveau, niet in het minst omdat die uitdagingen vaak meerdere beleidsdomeinen overschrijden. Samen met het Labo Regiovorming en ABB identificeren en ondersteunen we intussen 12 concrete doorbraken in specifieke regio's die zich daarvoor kandidaat hebben gesteld. We spreken Vlaamse en federale overheidsinstanties aan om deze hinderpalen samen aan te pakken.

Het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing zal ook in 2023 instaan voor wetenschappelijke ondersteuning en begeleiding. Ook zal het Steunpunt in 2023 een tussentijdse evaluatie van de regiovorming opstarten.

Impactanalyse

De regioafbakening is ook voor Vlaanderen het startpunt om de door Vlaanderen opgelegde of gestimuleerde samenwerkingsvormen af te stemmen op de referentieregio's.

We passen de sectorale regelgeving aan de regiovorming aan. Elke sector kan daar zelf een beleidsinitiatief rond nemen. In 2023 kom ik met een verzameldecreet en/of een verzamelbesluit, dat de aanpassingen aan de sectorregelgeving bundelt die niet in sectorspecifieke regelgevingstrajecten zijn gevat.

Ook met de federale overheid is de dialoog gestart over de afstemming van hun regionale afbakeningen op de referentieregio's.

In 2023 zal ik opnieuw aan de Vlaamse Regering rapporteren over de voortgang van het project regiovorming.

OD 1.2 We vereenvoudigen het scala aan verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen

Op 7 oktober 2022 verleende de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan de tweede wijziging tijdens deze legislatuur van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. Ook dit tweede wijzigingsdecreet bevat een aantal bepalingen met betrekking tot het organiek kader voor de verzelfstandiging en samenwerking van lokale besturen.

Zoals reeds vermeld, keurde de Vlaamse Regering op 14 oktober 2022 het Regiodecreet definitief goed. Dat decreet bevat een grondige hervorming van het toezicht van de Vlaamse Regering op de oprichting en de statutenwijzigingen van de dienstverlenende en de opdrachthoudende verenigingen en van de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn. In overleg met ABB zal de administratieve procedure voor de communicatie met de betrokken verenigingen over dit vernieuwde toezicht in 2023 op punt gezet en toegepast worden. Daarnaast zal ik in samenwerking met de administratie en het Labo Regiovorming bekijken op welke wijze we ondersteuning kunnen bieden aan intergemeentelijke verenigingen die hun werkingsgebied aanpassen aan de regio-indeling.

1.3. SD 2 Onze Vlaamse gemeenten zijn bestuurskrachtig en beschikken over grotere beleidsautonomie

OD 2.1 We zorgen voor meer autonomie en beleidsvrijheid voor gemeenten

De lokale besturen zijn voor mij het "eerste" bestuursniveau van Vlaanderen. Het is het bestuursniveau dat het dichtst bij de burger staat, het meest herkenbaar is en het meeste vertrouwen geniet. Het is daar dat de uitdagingen waarmee onze samenleving geconfronteerd wordt, eerst zichtbaar worden en waar we eerst de contouren ontwaren van de oplossingen.

Tijdens de COVID-crisis en de humanitaire crisis naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne kwam dit eens te meer duidelijk tot uiting. Deze onvoorziene crisissen bevestigen mijn overtuiging dat een sterk Vlaanderen onlosmakelijk verbonden is met sterke lokale besturen met meer autonomie, meer bevoegdheden en meer middelen.

Om deze ambitie waar te maken staan verschillende hefboomen in het Vlaams Regeerakkoord. Met de nota aan de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 werd concreet invulling gegeven aan één van die hefboomen, namelijk de commissie decentralisatie. De commissie decentralisatie (bestaande uit vertegenwoordigers binnen de Vlaamse Regering en de lokale besturen) zal per beleidsdomein vastleggen waar het lokale overheidsniveau nog meer autonomie, doorzettingsmacht en instrumenten in handen krijgt voor de aanpak van enkele belangrijke maatschappelijke vraagstukken waar Vlaanderen voor staat. Het principe van de subsidiariteit staat hierbij centraal.

In navolging van het eindrapport, plan ik ook een opvolgrapportering van de commissie decentralisatie voor te leggen aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement waarbij de balans wordt opgemaakt van het implementatieproces. Per decentralisatieafsprake zal worden aangegeven wat de stand van zaken is van de uitvoering.

OD 2.2 We stimuleren fusies van gemeenten

Op 10 juli 2020 keurde de Vlaamse Regering een kadernota goed met stimulerings- en ondersteuningsmaatregelen voor vrijwillige fusies van gemeenten. Met mijn beleid zet ik in de eerste plaats in op het stimuleren van zo veel mogelijk gemeenten om een fusie aan te gaan. Daarnaast wil ik de lokale besturen zo goed mogelijk ondersteunen bij het nemen van de beslissing tot fusie en bij de implementatie daarvan.

Stimulerende maatregelen

Een belangrijke stimulans is de schuldovername, het financieel ondersteuningspakket voor fusieoperaties die ingaan op 1 januari 2025 en een schaalgrootte van ten minste 20.000 inwoners hebben. Op 29 januari 2021 keurde de Vlaamse Regering het besluit goed dat de voorwaarden voor de schuldovername vaststelt. De regeling voor de tijdelijke verhoging van het aantal uitvoerende politieke mandatarissen blijft behouden. De garantieregeling voor het gemeentefonds en het investeringsfonds wordt doorgetrokken naar het openruimtefonds.

Bij de vorige fusies is gebleken dat het organiek kader in het decreet over het lokaal bestuur op een aantal punten kan worden geoptimaliseerd. De optimalisaties werden doorgevoerd met het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie.

In 2021 en 2022 heeft dit stimuleringspakket geleid tot 6 principiële beslissingen tot fusie. De provincie Antwerpen telt voorlopig 1 fusietraject, Antwerpen-Borsbeek. In de provincie Limburg zijn er 3 trajecten: Bilzen-Hoeselt, Borgloon-Tongeren, en Ham-Tessenderlo. Oost-Vlaanderen telt 2 fusietrajecten: Lochristi-Wachtebeke en Lokeren-Moerbeke. Voor deze fusietrajecten samen, en rekening houdend met de bevolkingsaantallen op 1 januari 2022, bedraagt de maximale schuldovername door de Vlaamse overheid ruim 141 miljoen euro.

Het is mijn hoop en verwachting dat de stimulerende maatregelen in 2023 zullen leiden tot bijkomende fusietrajecten.

Ondersteunende maatregelen

Binnen de Vlaamse overheid is een werkgroep opgericht die een impactanalyse uitvoert van de concrete gevolgen van een gemeentelijke fusie op de Vlaamse regelgeving, administratieve praktijken en digitale toepassingen. De impactanalyse werd in 2021 afgerond. De functioneel bevoegde administraties en ministers weten welke regelgeving zij moeten aanpassen in functie van gemeentelijke fusies. In 2023 kom ik met een verzameldecreet en/of een verzamelbesluit, dat de aanpassingen aan de sectorregelgeving bundelt die niet in sectorspecifieke regelgevingstrajecten zijn gevat.

Aan de federale regering vragen we opnieuw een coördinerend minister en een coördinerende administratie aan te stellen. Daarnaast willen we een duidelijk mandaat geven aan een Vlaams-federale werkgroep om ook voor de federale bevoegdheden een impactanalyse uit te voeren. De federale impactanalyse wil ik in de loop van 2023 afronden.

Nu het beleid inzake vrijwillige fusies is uitgetekend, ligt de kern van de activiteiten bij de ondersteuning van de individuele fusietrajecten.

ABB stelt een draaiboek "Vrijwillige fusies van gemeenten" ter beschikking. Dit draaiboek reikt fuserende gemeenten handvaten aan om dit belangrijke veranderingstraject in goede banen te leiden. In 2022 kreeg het draaiboek enkele keren een update. Ook in 2023 zal het draaiboek actueel gehouden worden.

ABB zal in 2023 een of meer intervisiemomenten met de fuserende besturen organiseren rond een concreet thema. Ook zal ik de Vlaamse Regering opnieuw een voortgangsrapportering over de vrijwillige fusies van gemeenten voorleggen.

OD 2.3 We verbeteren de organieke regelgeving en versterken daarbij de gemeenteraad

In 2021 en 2022 zette ik met twee wijzigingsdecreten in op de versterking van de lokale democratie en de modernisering van de organieke regels voor de lokale besturen.

In het verlengde hiervan zal in 2023 een aantal wijzigingen worden aangebracht aan het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018 betreffende de bekendmaking en raadpleegbaarheid van besluiten en stukken van het lokaal bestuur, betreffende de wijze waarop de reglementen en verordeningen van het lokaal bestuur worden bijgehouden in het register en betreffende de raadpleegbaarheid van de besluiten van de politiezones en hulpverleningszones. Enerzijds zal een aantal publicatieplichtige besluiten geschrapt worden, dewelke inmiddels verankerd zijn in het decreet over het lokaal bestuur, anderzijds zal het register van bekendmaking van reglementen en verordeningen op een digitaalvriendelijke manier kunnen georganiseerd worden.

Ook zal in 2023 het besluit van de Vlaamse Regering van 18 mei 2018 betreffende de organisatie van een gemeentelijke volksraadpleging en een volksraadpleging in het district, en betreffende de samenstelling en de werking van de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen, worden gewijzigd om de digitalisering van de initiatieffase van de gemeentelijke volksraadpleging mogelijk te maken, naast de bestaande analoge regeling (zie ook OD. 3.3).

Verder wil ik in 2023 de wijzigingen aan de organieke regelgeving voor de lokale besturen, voor zover relevant, vertalen naar de regelgeving voor het provinciebestuur (Provinciedecreet en eventuele uitvoeringsbesluiten). Het is de bedoeling het voorontwerp van wijzigingsdecreet voor het eerst voor te leggen aan de regering in het voorjaar 2023 en het ontwerp van decreet in het najaar van 2023 in te dienen bij het parlement.

Tot slot zal in 2023 de huidige regelgeving over de begraafplaatsen en de lijkbezorging worden gewijzigd. Op 17 december 2021 heeft de Vlaamse Regering kennisgenomen van de conceptnota betreffende "Krijtlijnen en timing wijzigingsvoorstellen regelgeving begraafplaatsen en lijkbezorging". De conceptnota bevat de krijtlijnen van het wijzigingsvoorstel om het privaat initiatief bij de oprichting en het beheer van crematoria vorm te geven en verduidelijkt de andere voorstellen om de regelgeving inzake begraafplaatsen en lijkbezorging te actualiseren. Een voorontwerp van decreet, dat deze krijtlijnen in regelgeving omzet, zal ten laatste in juni 2023 worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering met het oog op de eerste principiële goedkeuring. Na publicatie van het wijzigingsdecreet in het Belgisch Staatsblad, zullen de aanpassingen aan de uitvoeringsbesluiten en de omzendbrieven zo snel mogelijk volgen.

OD 2.4 We maken een nieuwe minimale rechtspositieregeling die lokale besturen toelaat een modern personeelsbeleid te voeren

We voeren het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 verder uit door de modernisering van de rechtspositieregeling van lokale personeelsleden in de vorm van een kaderregeling definitief goed te keuren zodat de besturen begin 2023 aan de slag kunnen met de nieuwe vrijheidsgraden. We werken ook verder de verschillen tussen de statutaire en contractuele personeelsleden weg. De lokale en provinciale besturen krijgen de nodige ondersteuning bij de implementatie van het vernieuwd concept van kaderregeling. Die kaderregeling biedt een antwoord op de noden en behoeften om een modern, efficiënt en transparant lokaal HR-beleid uit te bouwen. Het biedt ook tal van mogelijkheden in de *war on talent*. Die mogelijkheden worden door een digitaal platform op de website van het ABB in kaart

gebracht aan de hand van uitgebreide toelichtingen en goede praktijkvoorbeelden. Tegelijk worden voorbeeldbepalingen aangereikt die in de schoot van het syndicaal overlegorgaan van het Comité C1 worden uitgewerkt.

OD 2.5 We verfijnen verder het ondersteuningsaanbod ten aanzien van de lokale besturen

In de voorbije regeerperiode werd een doorgedreven hervorming van het bestuurlijk toezicht op de lokale besturen gerealiseerd. De evolutie van afbouw en vereenvoudiging van het bestuurlijk toezicht is een voortzetting van het beleid dat jaren geleden werd ingezet en is ingegeven door het groter vertrouwen in de autonomie van de lokale besturen. Het algemeen bestuurlijk toezicht wordt sindsdien op een restrictieve manier toegepast worden. Het goedkeuringstoezicht wordt verder afgebouwd, zoals dit op 8 juli 2022 door de Vlaamse Regering in het Regiodecreet voor de tweede keer principieel werd goedgekeurd. Dat decreet bevat een grondige hervorming van het toezicht van de Vlaamse Regering op de oprichting en de statutenwijzigingen van de dienstverlenende en de opdrachthoudende verenigingen en van de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn. In overleg met de administratie zal de procedure van dit vernieuwde toezicht op punt gezet en toegepast worden (zie ook OD 1.2).

De gouverneurs – die met hun functie op het kruispunt staan tussen het federale, Vlaamse en provinciale niveau – hebben tijdens de humanitaire crisis naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne hun actieve verbindingsrol tussen lokale besturen en andere overheidsniveaus met verve opgenomen - een rol die ook bevestigd is in het Vlaams Regeerakkoord. De functie van provinciegouverneur – naast de uitvoering van de federale taken – evolueert steeds meer naar een actieve verbindings- en verzoeningsrol tussen lokale besturen en de Vlaamse overheidsdiensten die actief zijn in de provincie.

ABB zal de ingeslagen weg verderzetten richting een meer coachende en ondersteunende rol, waarbij het Agentschap steeds meer optreedt als kennisadministratie en partner van de lokale besturen. Daarbij zal in de ondersteuning nog meer de nadruk worden gelegd op het creëren, versterken en grijpen van opportuniteiten door de lokale besturen. Goede praktijken, draaiboeken, modellen, rapporten en inspirerende voorbeelden zullen meer onder de aandacht gebracht worden. We denken hierbij onder meer aan het draaiboek en impactanalyse voor de fusies (OD 2.2), de ondersteuning bij de implementatie van de nieuwe rechtspositieregeling (OD 2.4), het draaiboek 'Voorbereiding digitale stemming' (OD 3.2), de ondersteuning van het labo burgerparticipatie (OD 3.3), de kwalitatieve en leesbare BBC-rapporten lokale financiën (OD 4.2), de Gemeente-Stadsmonitor (OD 5.1), het aanmoedigen van het gebruik van geLinkte Open Data (OD 5.2), de ondersteuning bij de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen (OD 6.2), de projecten in het kader van Veerkrachtige Steden (OD 7.1) de inspanningen rond Smart Flanders (OD 7.3) en tal van andere voorbeelden.

1.4. SD 3 Elke Vlaming kan volwaardig participeren aan de lokale democratie

OD 3.1 We moderniseren de regels van de lokale democratie

Met het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie zijn de regels van de lokale democratie gemoderniseerd. De Vlaamse Regering wenst nog een aantal regels en wijzigingen in het decreet over het lokaal bestuur verder te verfijnen. Daartoe heeft zij op 7 oktober 2022 haar goedkeuring verleend aan een ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet over het lokaal bestuur.

Op 18 februari 2022 heeft de Vlaamse Regering een visienota betreffende de voorbereiding van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 2024 goedgekeurd, waarmee een

aantal principiële beslissingen genomen werd. Een voorontwerp van decreet, dat deze beslissingen in regelgeving omzet, zal in oktober 2022 worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering, waarna de nodige adviezen kunnen worden gevraagd. In 2023 zal, na de adviesfase, het ontwerp opnieuw aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd voor definitieve goedkeuring, waarna het kan voorgelegd worden aan het Vlaams Parlement voor bespreking en stemming, uiterlijk in oktober 2023. Tegelijkertijd bereiden we de nodige uitvoeringsbesluiten voor, waarvan een aantal in 2023 aan de Vlaamse Regering zullen worden voorgelegd. Ook met de opmaak van modellen en formulieren zal in 2023 worden gestart.

In 2023 wordt gestart met de opmaak van de Omzendbrief betreffende de start van de lokale en provinciale bestuursperiode.

OD 3.2 We organiseren de lokale en provinciale verkiezingen van oktober 2024

In 2023 wordt verder gewerkt aan de voorbereiding van de lokale en provinciale verkiezingen van 2024.

Analyses en plannen worden omgezet in concrete softwaretoepassingen:

- digitalisering van de indiening van de voordrachtakten;
- digitalisering van de aangifte van verkiezingsuitgaven.

Upgrades van bestaande toepassingen worden uitgevoerd en getest:

- kandidatenbeheer, contactenbeheer, resultatenbeheer, verzending resultaten naar de media;
- aanpassingen aan het digitaal stelsysteem;
- resultatenwebsite.

Andere acties in 2023 zijn onder meer:

- het actualiseren van de afspraken met andere actoren zoals bpost en de provincies voor o.a. de uitbetaling van de presentiegelden;
- het inventariseren van de voorraad onbedrukt stempapier en opmaken van de overheidsopdracht voor nieuw stempapier;
- het afsluiten van contracten voor de hosting van de verkiezingstoepassingen;
- het opzetten van communicatiemanagement met o.a. het creëren van een informatieve website;
- het actualiseren van het draaiboek voorbereiding digitale stemming;
- het opmaken van een draaiboek over (de voorbereiding van) het doorgeven van de resultaten aan de media;
- het opzetten van risico- en continuïteitsmanagement.

OD 3.3 We herwaarderen de gemeenteraad als hart van de lokale democratie

Als spil van de lokale democratie is de gemeenteraad het belangrijkste orgaan op het lokale bestuursniveau en moet het zijn rol ten volle kunnen opnemen. De versterking van de raad als slagkrachtig lokaal bestuursorgaan is ook in 2023 een blijvend aandachtspunt.

Het is belangrijk om te blijven nadenken hoe we de gemeenteraad verder kunnen upgraden zodat ook de functie van raadslid aantrekkelijker wordt. Het lokaal bestuur heeft als meest burgers nabij bestuursniveau nood aan sterke, beslagen en gemotiveerde raadsleden. In 2022 organiseerde ik daartoe 3 debatsessies met parlementairen over de volgende thema's:

- de beleids- en beheerscyclus (BBC);
- de controlerende rol van de gemeenteraad;
- het statuut, de rol en de impact van het gemeenteraadslid.

Dit resulteerde in een nota die per deelthema onder meer de bedenkingen, voorstellen en suggesties weergeeft die in de debatsessies werden geformuleerd.

Op 1 juli 2022 nam de Vlaamse Regering hiervan kennis. Deze nota wordt nog dit jaar voorgelegd aan de commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering om te bekijken welke suggesties en voorstellen ter versterking van de gemeenteraad kunnen uitgevoerd worden. Het komende jaar zullen hierin verdere stappen worden ondernomen.

Daarnaast zijn er andere trajecten lopende die in 2023 zullen worden voortgezet zoals het structureel overleg over het statuut van de lokale mandataris.

Ik vind het belangrijk om de lokale besturen ten volle te blijven ondersteunen in hun rol als laboratoria van burgerparticipatie. VVSG zal een voorstel indienen voor een vervolgtraject op het Labo lokale burgerparticipatie, dat de voorbije 3 jaar zorgde voor een toegankelijke bron van inspiratie van innovatieve participatieve lokale praktijken. Bovendien komt de vraag vanuit verschillende lokale besturen om de opgestarte activiteiten in het project labo burgerparticipatie verder te zetten. Een eerste idee is om in de periode 2023-2024 verder te werken rond 2 sporen: innovatieve burgerparticipatie en het verder uitrollen van de opgestarte experimenten Right to Challenge.

Wetenschappelijk onderbouwde inzichten zijn belangrijk om een efficiënt en effectief beleid te voeren. Het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing (SBV) zal ook in 2023, in het kader van zijn meerjarige opdracht, verder onderzoek doen naar lokale democratie en participatie. In het bijzonder zal het SBV, de ondersteuning onderzoeken van lokale besturen als laboratoria van burgerparticipatie, met aandacht voor vernieuwingen in de beleidsparticipatie en in de co-creatie/coproductie van publieke dienstverlening. Tevens wordt vanuit een bredere focus ingegaan op de houding van de (participerende en niet-participerende) burgers, lokale politici en ambtenaren ten aanzien van (innovatieve vormen van) participatieve en representatieve lokale democratie en hun onderlinge verhouding.

Tot slot heb ik stappen gezet om de initiatieffase van de gemeentelijke volksraadpleging (i.e. de opmaak en het indienen van het verzoek) te digitaliseren. Het voorstel tot wijziging van de relevante artikelen van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur zit vervat in het ontwerpdecreet dat op 7 oktober 2022 definitief door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. Na definitieve goedkeuring hiervan, zal ik ook de noodzakelijke wijzigingen voorstellen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 18 mei 2018 betreffende de organisatie van een gemeentelijke volksraadpleging en een volksraadpleging in het district, en betreffende de samenstelling en de werking van de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen om het mogelijk te maken de initiatiefase van de gemeentelijke volksraadpleging, naast de bestaande analoge regeling, langs een digitaal traject te laten verlopen.

1.5. SD 4 De financiën van de Vlaamse gemeenten zijn duurzaam en transparant

OD 4.1 We versterken de gezondheid van de lokale financiën

De Vlaamse Regering heeft de lokale besturen de laatste jaren heel wat extra middelen ter beschikking gesteld met een verruimde algemene financiering en tal van specifieke aanvullende subsidies, onder meer in het kader van de coronapandemie en het Vlaamse relanceplan Vlaamse Veerkracht (zie ook rubriek V 1.1. Relancemaatregelen). Het is belangrijk om de financiering voor de lokale besturen op peil te houden als wordt verwacht dat de lokale besturen meer bevoegdheden opnemen en meer investeren.

Ik zal daarom blijven ijveren voor een sterke basisfinanciering vanuit Vlaanderen zodat de lokale besturen een stabiele en sluitende meerjarenplanning kunnen opmaken en ze de geplande investeringen kunnen uitvoeren en zelfs aanzwengelen (bv. in functie van

verduurzaming). Het behoud en de versterking van de bestaande algemene financieringsstromen moet daaraan bijdragen.

In diezelfde context heb ik een subsidieregeling uitgewerkt die het dividendverlies van de gemeenten ten gevolge van de nieuwe tariefmethodologie die de VREG heeft opgelegd aan Fluvius, partieel en beperkt in de tijd zal compenseren. Die compensatie treedt in werking vanaf 2022 en zal worden uitgekeerd tot en met 2026.

Daarnaast zullen de gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie vanaf 2023 tot en met 2025 jaarlijks een subsidiebedrag ontvangen als extra financiële ondersteuning omwille van de inflatie en de energiecrisis. Die subsidie bedraagt 94 miljoen euro voor 2023, 124 miljoen euro voor 2024 en 149 miljoen euro voor 2025. Verder wordt er een aparte bijkomende financiering voorzien voor de kleinste Vlaamse faciliteitengemeenten, i.e. Bever, Herstappe, Mesen en Spiere-Helkijn. Deze subsidie loopt van 2023 tot en met 2025 en bedraagt jaarlijks 1 miljoen euro voor de vier gemeenten samen.

Ook aan de OCMW's worden voor 2022 tot en met 2024 extra financieringsmiddelen toegekend ter versterking van hun capaciteit, om onder meer beter tegemoet te kunnen komen aan de sterk gestegen noden en vragen van burgers ten gevolge van de energiecrisis. Die subsidie bedraagt 2 miljoen euro voor 2022 en telkens 8.580.000 euro voor 2023 en 2024.

Daarnaast voert het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing op dit ogenblik een evaluatie uit van het Gemeentefonds en andere algemene financieringsstromen en zal het onderzoeken in welke mate een herziening of bijstelling van de huidige verdelingsmechanismen nodig of wenselijk zijn.

De reeds ruime basisfinanciering voor de lokale besturen wordt, waar nodig, aangevuld met gerichte subsidies om specifieke uitdagingen en problematieken te ondersteunen, zoals de verdere strijd tegen COVID-19 (bv. medefinanciering van de vaccinatiecentra), lokale acties in het kader van klimaat en energie (LEKP), de versterking van zachte mobiliteit (Kopenhagenplan), de inzet van de lokale besturen voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne, ... en eventuele andere beleidsdoelstellingen in de toekomst.

Algemene financiering 2023	Geraamd budget 2023 ¹
Vlaams Gemeentefonds	3.068.583.000
aanvullende dotatie Gemeentefonds centrumsteden	179.940.000
aanvullende dotatie Elia-taks	83.000.000
aanvullende dotatie sectorale subsidies	131.010.000
aanvullende dotatie compensatie overdracht provinciale instellingen	24.234.000
regularisatiepremies vroegere contingentgesco's	332.598.000
dotaties provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant.	9.321.000
dotatie gebaseerd op de responsabiliseringsbijdragen van de lokale besturen	214.595.000
dotatie gebaseerd op open ruimte	108.476.000
uitvoering compensatieregeling niet-VIA-personeel VIA 6	32.151.000
koopkracht- en kwaliteitsmaatregelen VIA 6 publieke socio-culturele sector	9.954.000

¹ Exclusief index loonkredieten.

Compensatie energiedividenden	38.145.000
Financiële ondersteuning gemeenten en VGC omwille van inflatie	94.000.000
Financiering kleine gemeenten met faciliteiten	1.000.000
Versterking capaciteit OCMW's ten gevolge van energiecrisis	8.580.000
Versterking van het Lokaal- Energie en Klimaatpact i.f.v. nieuwe doelstellingen onder werf 2 – renovatie en hernieuwbare energie	5.000.000

Verder zal het Agentschap Binnenlands Bestuur op permanente wijze de financiële situatie van de lokale besturen blijven monitoren en wordt die monitoring ook voortdurend verfijnd, dankzij nieuwe en verbeterde instrumenten en analysetools. Die monitorinstrumenten en de op basis daarvan geproduceerde analyserapporten reiken een veelheid aan data en informatie aan over verschillende thema's, die de beleidsontwikkeling en –opvolging en de financiële evolutie bij de lokale besturen door de Vlaamse overheid en door de lokale besturen zelf ondersteunen.

Ten slotte zet ik samen met mijn collega-minister van Omgeving een Lokaal Bouwshiftfonds op dat in 2023 zal gespijsd worden met 95 miljoen euro. Hiermee wil ik lokale besturen financieel ondersteunen voor de (nieuwe) planschade(regeling) ten gevolge van gemeentelijke RUPs bij het vrijwaren van open ruimte en het omzetten van een harde bestemming naar een bouwvrije openruimtebestemming, zoals opgenomen in de conceptnota Bouwshift.

OD 4.2 We verhogen de correctheid en de transparantie van de lokale financiën

Correcte en transparante lokale financiën zijn van essentieel belang voor de lokale democratie. Kwalitatieve en leesbare rapporten over het geplande en gevoerde beleid en de financiën van het lokale bestuur kunnen bijdragen tot een versterking en herwaardering van de gemeenteraad (zie ook OD 3.3). Om de bruikbaarheid van de beleidsrapporten die eigen zijn aan de beleids- en beheerscyclus van de lokale en de provinciale besturen (BBC) voor de gemeenteraadsleden te verbeteren, laat ik een evaluatie doen over de leesbaarheid van die beleidsrapporten voor de gemeenteraadsleden.

In 2022 heeft een extern adviesbureau in opdracht van het Agentschap Binnenlands Bestuur een brede bevraging gedaan van de gemeenteraadsleden om na te gaan of ze de meerjarenplannen en jaarrekeningen voldoende leesbaar en bruikbaar vinden en of die documenten hun voldoende financiële én beleidsinformatie verschaffen om in de gemeenteraad een fundamenteel democratisch debat te voeren over het lokale beleid en de lokale financiën. De resultaten van die analyse zijn nadien ook afgetoetst en overlegd met de vertegenwoordigers van de verenigingen van de voornaamste belanghebbenden (VVSG, VVP, Exello.net, Vlofin). In 2023 zal ik de resultaten van die BBC-evaluatie omzetten in concrete maatregelen die de leesbaarheid en de bruikbaarheid van de BBC-beleidsrapporten voor de gemeenteraadsleden kunnen verbeteren. Ik zal verder nagaan op welke punten de regelgeving over BBC, de schema's van de beleidsrapporten en de rekeningenstelsels kunnen worden geoptimaliseerd.

Waar mij dat oppoortuun voorkomt, zal ik aanpassingsvoorstellen formuleren voor een wijziging van de regelgeving over BBC. Zo zorg ik ervoor dat het regelgevende kader over BBC tijdig is aangepast, opdat de lokale besturen voldoende tijd zouden hebben om voor de opmaak van hun meerjarenplan 2026-2031 rekening te houden met wijzigingen in de regelgeving. Ook de aanbieders van BBC-software zullen zo tijdig alle informatie hebben om aanpassingen aan hun producten voor te bereiden en door te voeren.

De kwaliteit van de BBC-beleidsrapporten is in belangrijke mate afhankelijk van de correctheid van de boekhoudkundige registraties van de lokale besturen. Het Agentschap Binnenlands Bestuur zal de lokale besturen in 2023 verder ondersteunen bij het correct voeren van de boekhouding en de opmaak van de beleidsrapporten. Die ondersteuning gebeurt generiek, met informatie die de lokale besturen kunnen raadplegen op de website van het agentschap (informatienota's en boekhoudfiches), en individueel, met constructieve feedback aan de besturen over de vaststellingen bij de uitoefening van het bestuurlijk toezicht op de beleidsrapporten en het beantwoorden van adviesvragen die de lokale besturen stellen aan de BBC-helppes van het agentschap.

Daarnaast geef ik aan het Agentschap Binnenlands Bestuur de opdracht om ook in 2023 op geregelde tijdstippen analyserapporten over de lokale financiën te maken en te publiceren en om te blijven investeren in de ontwikkeling en actualisering van de analysetools voor de algemene publieke ontsluiting van de BBC-data op de website.

OD 4.3 We maken van de beleids- en beheerscyclus (BBC) het kader voor het strategisch en financieel beleid voor de "geconsolideerde lokale sector"

In opdracht van ABB voerden de universiteiten van Leuven en Gent in het kader van het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing (SBV) een onderzoeksopdracht uit over de mogelijkheden voor lokale besturen om binnen het concept van de beleids- en beheerscyclus van de lokale en de provinciale besturen (BBC) meer beleidsmatige en financiële geconsolideerde rapportering op te stellen.

In het kader van de BBC-evaluatie (zie punt O.D. 4.2) zal ik in 2023 in overleg met de lokale besturen nagaan of het opportuun is om in de meerjarenplannen en de jaarrekeningen van de gemeenten en OCMW's bijkomende informatie op te nemen over entiteiten waarmee de gemeente en het OCMW nauw verbonden zijn (verzelfstandigde agentschappen en samenwerkingsverbanden).

OD 4.4 We moderniseren de regels voor de vestiging en de invordering van gemeente- en provinciebelastingen

De formele aspecten van het lokale belastingrecht zijn geregeld in het decreet van 30 mei 2008. Dit decreet regelt hoe lokale belastingen gevestigd, aangeslagen, ingevorderd en betwist kunnen worden. Als dat gepast of gewenst is, geldt hiervoor een eigen, autonome regeling. Voor zover mogelijk volgen de lokale besturen daarnaast de regels van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen en (sinds 2020) het Invorderingswetboek. Op die manier wordt een maximale eenvormigheid van het belastingrecht nagestreefd.

Eind 2019 werd het decreet al aangepast naar aanleiding van de invoering van het Invorderingswetboek. In het volgende traject wordt het gemoderniseerd, om beter aan te sluiten bij recente regelgeving en te beantwoorden aan eigentijdse noden. Voor het grootste deel gaat het om terminologische wijzigingen. Daarnaast wordt het elektronisch verkeer van aanslagbiljetten en bezwaarschriften aangemoedigd, wordt rekening gehouden met de samensmelting van lokale diensten en worden de fiscale bevoegdheden en plichten van notarissen herbekeken.

De wijzigingsvoorstellen worden in 2023 verder afgetoetst bij belanghebbenden vooraleer ze definitief vertaald worden in een wetgevend initiatief.

1.6. SD 5 De gemeenten ontwikkelen kwalitatieve dienstverlening op basis van open data en innovatieve ICT-oplossingen

Relancemaatregel: Gemeente zonder gemeentehuis

Met het relanceproject Gemeente zonder gemeentehuis ondersteunt Vlaanderen steden en gemeenten die maximaal samen hun dienstverlening en werking klantgericht versterken door middel van digitalisering.

Burgers, ondernemers en verenigingen verwachten van hun gemeente een efficiënte, toegankelijke dienstverlening met ruimte voor proactief advies en maatwerk bij complexere vragen.

Eind 2022 zullen 7 oproepen geleid hebben tot tientallen (56 tot en met oproep 4) projecten bij en door lokale besturen. Meer dan de helft van alle lokale besturen is hierbij betrokken als penhouder of mede-indiener.

In 2023 zullen we deze besturen verder ondersteunen bij het uitvoeren van hun projecten om zo de impact op de burger te maximaliseren en de resultaten te consolideren.

OD 5.1 We zetten verder in op beleidsondersteunende monitoren

Data en informatie zijn essentiële grondstoffen voor een kennisgedreven lokaal beleid. In juni 2021 werd de nieuwe Gemeente-Stadsmonitor gelanceerd, met een nieuw data- en kennisplatform.

Momenteel bereidt mijn administratie de release van de Gemeente-Stadsmonitor 2024 voor. Een grootschalige bevraging zal uitgevoerd worden in elke gemeente en stad in Vlaanderen in het voorjaar 2023. Mijn administratie zal de resultaten verwerken en zal deze samen met een vernieuwde website releasen in het voorjaar van 2024. Naast de nieuwe resultaten zullen een synthese, inzichten per thema en een typologie van gemeenten voor elk lokaal bestuur beschikbaar zijn, zodat elk lokaal bestuur deze inzichten kan integreren in aanloop van de nieuwe bestuursperiode. Ook de ondersteuning van lokale besturen zal na de release verder worden uitgerold, in navolging van het eerdere pilootproject 'evidence-based lokaal beleid'. Dit pilootproject werd uitgerold in 2022. We ondersteunden samen met een externe partner 14 gemeenten en steden bij de vertaalslag van het portaal en de data van de Gemeente-Stadsmonitor naar relevante beleidsinput.

	(in euro)
Burgerbevraging GSM 2023	Vastgelegd bedrag 2022: 1.100.000
Vernieuwde website GSM 2024	Vast te leggen november 2022
Ondersteuning lokale besturen evidence-based lokaal beleid	Vast te leggen november 2022
Communicatie & event GSM 2024	Vast te leggen in 2023- pro rata 50.000

OD 5.2 We bouwen verder aan een platform voor het hergebruik van lokaal beschikbare data

Lokale besturen (gemeenten, OCMW's en provincies) publiceren hun besluiten sinds juni 2021 als gelinkte open data. Hiermee creëren de besturen een toegankelijke decentrale bron van waardevolle lokale informatie. Lokale besluiten als geLinkte Open Data zijn/vormen immers een methode om (relevante) data van de lokale besluiten op een gestructureerde en geïntegreerde manier te verzamelen en ter beschikking te stellen voor hergebruik.

Waar in 2022 de focus lag op het verhogen van de kwaliteit van de data in de besluiten en op het aanmoedigen en ondersteunen van lokale besturen om hun documenten gelinkt te publiceren, zal ABB in 2023 een makkelijk doorzoekbare besluitendatabank realiseren voor het ruime publiek, als uitbreiding op de databank die lokale besturen en Vlaamse entiteiten vandaag al kunnen raadplegen.

Tegelijk wil ik lokale besturen en derden stimuleren en ondersteunen om zelf aan de slag te gaan met de gegevens zodat burgers informatie eenvoudig op maat kunnen vinden.

In 2022 werd het Loket voor Lokale Besturen uitgebreid met o.m. een module voor het beheer van Lokale Producten en Diensten in het kader van de Europese 'Single Digital Gateway' verplichtingen en met informatie-uitwisseling over eredienstbesturen. Ik wil op dit elan verder werken om de administratieve verplichtingen en digitale interacties van lokale besturen te vereenvoudigen.

1.7. SD 6 Onze steden en gemeenten zijn plaatsen waar iedereen duurzaam kan samenleven

OD 6.1 Met wijkverbeteringscontracten pakken we maatschappelijke uitdagingen op een integrale wijze aan

De wijkverbeteringscontracten richten zich specifiek op het ondersteunen van de lokale besturen bij het aanpakken van uitdagingen in kwetsbare wijken met multidimensionale en verweven problematieken en uitdagingen op vlak van bijvoorbeeld samenleven, sociale cohesie, gezondheidsbedreigende omstandigheden, veiligheidsproblematieken, economische kwetsbaarheid,

De oproep in 2021, een relancemaatregel in het kader van het plan Vlaamse veerkracht, leverde 20 aanvragen op, waarvan er uiteindelijk 11 werden geselecteerd voor een wijkverbeteringscontract. Deze 11 projecten worden het komende jaar, en zelfs tot en met 2025, verder uitgevoerd.

OD 6.2 We zorgen voor een duidelijk kader voor de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen

Op 16 november 2021 trad het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen in werking. Ondertussen zijn ook de uitvoeringsbesluiten in werking getreden. In 2023 kunnen lokale geloofsgemeenschappen die aan de decretale erkenningsvoorwaarden voldoen én na een positief veiligheidsadvies van de federale minister van Justitie erkend worden met toepassing van de verkorte erkenningsprocedure zoals voorzien in het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen.

Daarnaast zullen de niet-erkende lokale geloofsgemeenschappen die niet in aanmerking kwamen voor de verkorte erkenningsprocedure, geïnformeerd worden over de standaardprocedure waarbij een erkenningstraject van 4 jaar moet doorlopen worden. Er worden in het kader van de correcte naleving van de erkenningscriteria en de administratieve verplichtingen ondersteunende professionaliseringstrajecten ontwikkeld voor de besturen van de eredienst en de lokale geloofsgemeenschappen die zich ingeschreven hebben voor het erkenningstraject van 4 jaar.

De Informatie- en Screeningsdienst zal in het licht van de uitoefening van zijn opdrachten informatie-uitwisselingsakkoorden sluiten met andere overheidsinstantie zoals o.a. VSSE en OCAD. De Informatie- en Screeningsdienst heeft hiervoor de nodige decretale rechtsgrond gekregen met het decreet van 15 juli 2022 tot toevoeging van een paragraaf 9 en 10 aan artikel 47 van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021.

Het Eredienstendecreet van 7 mei 2004 wordt geëvalueerd om te bekijken welke bepalingen omtrent de organisatie en werking van de besturen van de eredienst geactualiseerd of herbekeken kunnen worden. De representatieve organen en de betrokken financierende overheden worden bij de evaluatie betrokken.

Het Samenwerkingsakkoord van 2 juli 2008 inzake erediensten, gesloten tussen de federale overheid, de gewesten en de Duitstalige gemeenschap, wordt geactualiseerd zodat 1) het beter aansluit bij de inmiddels gewijzigde regionale regelgevingen inzake de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen en 2) de samenwerking met de federale overheid wordt verbeterd inzake de veiligheidsadviezen aangaande de erkende en de te erkennen lokale geloofsgemeenschappen.

Vanaf 1 februari 2023 zal de communicatie met de besturen van de eredienst en de betrokken actoren digitaal verlopen. Het Agentschap Binnenlands Bestuur stelt hiervoor een elektronische procedure ter beschikking (zie ook OD 5.2).

OD 6.3 We bieden de lokale besturen meer mogelijkheden en stimuli om in te zetten op een adequaat en toekomstgericht beleid inzake neven- en herbestemming van eredienstgebouwen

Het jaar 2023 moet, na de voorbereiding van de voorbije jaren, het jaar worden waarin de gemeenten meer dan vandaag ondersteund worden in hun projecten om een kerk die niet meer (of minder) noodzakelijk is voor de eredienst, een nieuwe bestemming te geven. Dit door extra subsidiemogelijkheden, de mogelijkheid tot begeleiding bij de opmaak van een kerkenbeleidsplan én de inwerkingtreding van het "Programma "Toekomst Parochiekerken" die voor de gemeenten een uniek aanspreekpunt moet worden voor alle mogelijke herbestemmings- en nevenbestemmingsuitdagingen.

De visienota hierover die de Vlaamse Regering, op initiatief van mezelf in samenwerking met mijn collega-minister van Onroerend Erfgoed, midden 2021 goedkeurde én besproken werd in het Vlaamse Parlement, schuift 5 beleidssporen naar voren die de afgelopen maanden consequent zijn doorgevoerd:

- Het platform "Programma Toekomst Parochiekerken" moet alle belanghebbenden verenigen en voor de gemeenten het enige aanspreekpunt worden voor hun problemen m.b.t. herbestemming van parochiekerken. Een stuurgroep met alle belanghebbenden is ondertussen geïnstalleerd, heeft een beleidsplan opgemaakt én een coördinator (organiek binnen de schoot van de VVSG, die hiervoor sinds mei 2021 een subsidie ontvangt) aangeworven die startte met de werkzaamheden op 1 oktober 2022;
- De integratie van de verplichting tot het opmaken van kerkenbeleidsplannen in de organieke regelgeving over de erediensten is voorbereid door de Vlaamse Regering en zal in het najaar van 2022 aan het Vlaams Parlement worden aangeboden;
- Dit is eveneens het geval voor de herijking, eigenlijk de uitbreiding, van de subsidiemogelijkheden aan de lokale besturen m.b.t. hun herbestemmingsprojecten. Ook dit zal in het najaar aan het Vlaams Parlement worden aangeboden en, mits goedkeuring, in werking treden in 2023;
- De twee andere beleidssporen, met name het nagaan of privaat initiatief een zinvolle optie is én het maken van een herbestemmingsprofiel, worden opgenomen door respectievelijk het platform "Programma Toekomst Parochiekerken" en de administratie Onroerend Erfgoed.

Mijn kabinet en administratie Binnenlands Bestuur zullen binnen de stuurgroep van het platform "Programma Toekomst Parochiekerken" een actieve rol vervullen en er ook in 2023 over waken dat er een voor de gemeenten bruikbaar pakket aan ondersteuningsmaatregelen wordt uitgewerkt. De subsidie die we aan de VVSG ter beschikking stellen zal in principe doorgaan tot en met het jaar 2027.

OD 6.4 We ondersteunen lokale besturen in hun sleutelrol bij de preventie van gewelddadige radicalisering

Een van de engagementen in het Vlaams regeerakkoord betreft de vroegtijdige detectie en preventie van gewelddadige radicalisering. Dit gebeurt via een geïntegreerde aanpak waarbij ieder betrokken Vlaams beleidsdomein instaat voor de uitvoering van enkele prioritaire doelstellingen. Op 21 mei 2021 keurde de Vlaamse Regering hiervoor het 'Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie' goed. Het actieplan loopt nog tot het einde van de legislatuur.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur neemt de coördinerende rol van het beleid op. Via het Vlaams Platform Radicalisering werken we aan afstemming en samenwerking met de andere beleidsvelden en -niveaus.

Lokale besturen hebben een centrale rol in de aanpak van gewelddadige radicalisering, extremisme en polarisatie. In 2023 zullen opnieuw subsidies worden toegekend om de aanpak van de lokale besturen omtrent deze fenomenen te versterken. Zo kunnen ze gericht inspelen op bepaalde pijnpunten die zich lokaal voordoen. De lokale besturen worden hierbij ondersteund door VVSG. Om de krachten te bundelen zijn binnen sommige projecten één of meerdere samenwerkingen aangegaan met omliggende gemeenten/steden.

Om gericht te kunnen inspelen op de lokale noden, schreef ik een kort terreinonderzoek uit. In dit onderzoek zal UGent de acute ondersteuningsnoden van lokale besturen voor de aanpak van extremisme in kaart brengen en daarvoor een passend aanbod voorstellen. Op basis van de onderzoeksresultaten, die ik tegen maart 2023 verwacht, wil ik een gespecialiseerd ondersteuningsaanbod van experts uitwerken voor acute en escalerende situaties waarop lokale besturen beroep kunnen doen.

Negatieve polarisatie, haatspraak en desinformatie, zowel online als offline, blijven belangrijke voedingsbodems voor extremisme waartegen ik verder zal optreden. Het project PolarProf van het Hannah Arendt Instituut dat de lokale besturen moet helpen om een lokaal actieplan rond deze thematieken te ontwikkelen, zal in 2023 via regionale actiedagen op kruissnelheid komen. Nog voor het einde van dit jaar zullen geïnteresseerde gemeenten een e-learning-module kunnen volgen rond polarisering, desinformatie en haatspraak. De e-learning-module heeft tot doel voldoende basiskennis te creëren om gericht aan de slag te gaan op de actiedagen. Ook zal ik de subsidie aan Wij-Zij verlengen. Het netwerk blijft inzetten op het uitbouwen en delen van kennis en expertise in het omgaan met negatieve polarisatie en telt momenteel reeds 18 partnerorganisaties. Vanaf nu kunnen lokale besturen ook rechtstreeks bij Wij-Zij terecht voor ondersteuningsvragen over het thema. Wij-Zij kijkt dan samen met hen wie de meest geschikte ondersteuningspartner is.

De LIVC-R's staan voor grote uitdagingen in de strijd tegen gewelddadige radicalisering: naast jihadistisch-extremisme verdienen ook andere vormen van gewelddadig extremisme onze aandacht. Daarom blijft ik verder inzetten op de versterking van de LIVC-R's. Via het 'Begeleidings- en coachingstraject LIVC-R' van VVSG worden burgemeesters geïnformeerd en gesensibiliseerd over mogelijke verbeterprocessen m.b.t. hun LIVC-werking. Daarnaast worden er intensieve begeleidingsprojecten voorzien voor de LIVC-R-coördinatoren. In totaal zullen in het project 36 gemeenten intensief worden begeleid, gaande van opstartende gemeenten, tot gemeenten waar de werking al lang bestaat en veel expertise werd opgebouwd.

Ook zal ik de bijeenkomsten van de reflectiegroep verder faciliteren. Deze onafhankelijke reflectiegroep met actoren die op het terrein aan de slag zijn rond de thematiek komen ongeveer vier maal per jaar samen. De opzet is om knelpunten en hiaten te detecteren en beleidsaanbevelingen te formuleren. De administratie verzorgt het secretariaat. In april

2022 vond er een opstartvergadering plaats, nadien volgde reeds een thematische bijeenkomst over fake news/complottheorieën, het thema 'Terugkeerders' en het thema 'Aanbod versus noden op het terrein'.

1.8. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

BINNENLANDS BESTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2022	evolutie	BO 2023	BA 2022	evolutie	BO 2023
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	4.091.791	379.367	4.471.158	4.090.965	282.581	4.373.546
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	4.091.791	379.367	4.471.158	4.090.965	282.581	4.373.546
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

BEGROTINGSARTIKEL	VAK	VEK	OMSCHRIJVING
SJ0-1SMC2GA-WT	4	4	Index
SJ0-1SMC2GA-WT	-322	-322	Hogere loonlast informatie - en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen vanuit werkingmiddelen gecompenseerd
SJ0-1SMC2GA-WT	-29	-29	Hogere loonlast informatie - en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen vanuit werkingmiddelen gecompenseerd
SJ0-1SMC2GA-WT	-500	-500	Terugdraai Versterking collectieve renovaties via LEKP 2.0
SJ0-1SMC2GA-WT	8.500 ²	8.500	Versterking OCMW's met oog op advies/hulp energiecrisis
SJ0-1SMC2GA-WT	5.000	5.000	Versterking van het Lokaal- Energie en Klimaatpact i.f.v. nieuwe doelstellingen onder werf 2 – Renovatie en hernieuwbare energie
SJ0-1SMC2GB-WT	304	1.497	Vorbereiding van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen 2024
SJ0-1SMC2GB-WT	179	0	Digitalisering aangifte verkiezingsuitgaven
SJ0-1SMC2GB-WT	261	261	Meerkost stopzetting samenwerkingsakkoord andere overheden digitale toepassing
SJ0-1SMC2GC-WT	2.448	2.448	Index

² Voor de versterking van de OCMW's met oog op advies/hulp crisis wordt nog 80 keuro bijgelegd vanuit de reguliere middelen binnenland.

SJO-1SMC2GC-WT	9.954	9.954	VIA 6 middelen
SJO-1SMC2GC-WT	103.769	103.769	Gemeentefonds hoofdotatie +3,5%
SJO-1SMC2GC-WT	6.085	6.085	Gemeentefonds aanvullende dotatie centrumsteden +3,5%
SJO-1SMC2GC-WT	721	721	Compensatie verminderde energiedividenden Fluvius
SJO-1SMC2GC-WT	32.777	32.777	Verhoging investeringen - Overname 50% respo-bijdrage
SJO-1SMC2GC-WT	19.153	19.153	Verhoging investeringen - Ondersteuning lokale besturen i.f.v. open ruimte
SJO-1SMC2GC-WT	93.530	93.530	Lokale besturen: compensatie energiekost
SJO-1SMC2GC-WT	1.000	1.000	Financiering kleine gemeenten met faciliteiten
SJO-1SMC2GD-WT	-1.500	-1.500	Terugdraai 2022 Vlaanderen Radicaal Digitaal - VRD investeringen
SJO-1SMC2GD-WT	-467	-467	Terugdraai 2022 Vlaanderen Radicaal Digitaal - VRD beheer en exploitatie
SJO-1SMC2GD-WT	3.500	700	10% recurrente relancemiddelen voor digitale transformatie "Gemeente zonder gemeentehuis"
SJO-1SMX2GF-WT	95.000		Lokaal bouwshiftfonds
Totalen	379.367	282.581	

1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

SJO-9SMCAGA-OW – EEN SAMENHANGEND BELEID INZAKE DE LOKALE EN DE PROVINCIALE BESTUREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit ontvangstenartikel worden de terugvorderingen geboekt van de kosten van de gewestelijke ontvangers. Daarnaast wordt de terugvordering van niet aangewende subsidies beleidsveld binnenland op dit artikel aangerekend.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	610	0	0
Bijstelling BO 2023	- 101	0	0
BO 2023	509	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De kosten voor de gewestelijk ontvangers worden van de bediende besturen (gemeenten, O.C.M.W.'s) teruggevorderd op basis van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 oktober 2018 betreffende de bijdrage van de gemeenten in de uitgaven die verbonden zijn aan de gewestelijke ontvangers.

Voor 2023 wordt 499 keuro voorzien voor de terugvordering van de kosten gewestelijke ontvangers. De raming werd gemaakt op basis van de salarisgegevens en vergoedingen van het jaar 2021 en zonder rekening te houden met indexeringen of endogene groei.

Op dit begrotingsartikel worden eveneens eventuele terugvorderingen subsidies binnenland geboekt (raming 10 keuro).

SJ0-9SMCAGD-OI – INITATIEVEN BINNENLANDS BESTUUR MET EEN DIGITAAL COMPONENT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Pro memorie interne stroom artikel voor eventuele ontvangsten binnenlands bestuur met een digitale component.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	0	0	0
Bijstelling BO 2023	0	0	0
BO 2023	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijziging bij de BO2023

SJ0-9SMCTGG-OW – BEGROTINGSFONDS VOOR INTERBESTUURLIJKE DIGITALISERING LOKALE OVERHEDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit ontvangstenartikel is bestemd voor de ontvangsten van betalingen voor geleverde diensten, eventuele inschrijvingsgelden, subsidies van externe overheden, middelen via sponsoring, schenkingen en legaten, terugvorderingen en schadevergoedingen/betalingen afkomstig uit dadingen. Dit artikel spijst uitgavenartikel SJ0-1SMC4GG-WT.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	0	0	0
Bijstelling BO 2023	0	0	0
BO 2023	0	0	0

SJ0-9SMXAGF-OI – LOKAAL BOUWSHIFTFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit ontvangstenartikel wordt de dotatie geboekt vanuit het BRV-fonds. Dit budget wordt vervolgens ingezet voor de compensatie van lokale besturen in het kader van planschadedossiers.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	0	0	0
Bijstelling BO 2023	0	0	0
BO 2023	0	0	0

Uitgavenartikelen

SJ0-1SMC2GA-WT – EEN SAMENHANGEND BELEID INZAKE DE LOKALE EN DE PROVINCIALE BESTUREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit krediet bevat de uitgaven voor de dagelijkse werking van de beleidsondersteuning, de uitbouw van het kenniscentrum (met o.a. een klein studie- en consultancy-budget), de ondersteuning van de lokale besturen (in de vorm van het aanbieden van consultancy of de subsidiëring van initiatieven ter verhoging van de bestuurskracht van lokale besturen), en de kosten voor de communicatie en de kennisdeling met de lokale besturen.

Daarnaast trekt de Vlaamse begroting middelen uit voor subsidies van specifieke investeringen door lokale besturen. Het betreft subsidies voor het niet-beschermd patrimonium van de erkende erediensten, gebouwen voor de openbare uitoefening van de niet-confessionele morele dienstverlening, voor de haalbaarheidsstudies voor neven- en herbestemmingen van parochiekerken en crematoria.

Volgende recurrente relancemaatregelen zijn ingeschreven op dit begrotingsartikel:

- Klimaatacties: financiële ondersteuning voor de realisatie van projecten met hoge impact en grote gedragsverandering in het constructief aanpakken van klimaatuitdagingen.
- Zomerscholen: investeringen in extra remediëringstrajecten om opgelopen leerachterstand weg te werken.
- Radicalisering: ondersteuning van het lokale beleid inzake de bestrijding van alle vormen van extremisme.

Tot slot bevat dit begrotingsartikel de kredieten voor de werking van de Vlaamse Informatie- en Screeningsdienst op de lokale geloofsgemeenschappen.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2022	28.644	28.644
<i>Index</i>	4	4
<i>Compensaties</i>	- 351	- 351
<i>Andere bijstellingen</i>	13.000	13.000
BO 2023	41.297	41.297
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting: kredietevolucies:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar SJ0-1SAC2ZZ-LO	-322	-322	Hogere loonlast informatie - en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen vanuit werkingsmiddelen gecompenseerd
Naar SJ0-1SAC2ZZ-WT	-29	-29	Hogere loonlast informatie - en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen

			vanuit werkmiddelen gecompenseerd
TOTAAL	-351	-351	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Terugdraai Versterking collectieve renovaties via LEKP 2.0	-500	-500	
Versterking OCMW's met oog op advies/hulp energiecrisis	8.500 ³	8.500	
Versterking van het Lokaal- Energie en Klimaatpact ifv nieuwe doelstellingen onder werf 2 - renovatie en hernieuwbare energie	5.000	5.000	
TOTAAL	13.000	13.000	

SJO-1SMC2GB-WT – ORGANISATIE VERKIEZINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de kosten aangerekend voor de organisatie van de verkiezingen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2022	979	153
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	744	1.758
BO 2023	1.723	1.911
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Vorbereiding van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen 2024	304	1.497	
Digitalisering aangifte verkiezingsuitgaven	179	0	
Meerkost stopzetting samenwerkingsakkoord	261	261	

³ Voor de versterking van de OCMW's met oog op advies/hulp crisis wordt nog 80 keuro bijgelegd vanuit de reguliere middelen binnenland.

andere overheden digitale toepassing			
TOTAAL	744	1.758	

SJ0-1SMC2GC-WT – FONDSSEN LOKALE FINANCIERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de algemene financieringsmiddelen voor lokale en provinciale besturen, waaronder als voornaamste de middelen uit het Vlaams Gemeentefonds. Het betreft de volgende financieringsstromen:

- Gemeentefonds – hoofddotatie (decretaal vastgelegde groeivoet van 3,5%),
- aanvullende dotatie centrumsteden (decretaal vastgelegde groeivoet van 3,5%),
- aanvullende dotatie Elia-compensatie,
- aanvullende dotatie sectorale subsidies,
- aanvullende dotatie compensatie overdracht provinciale instellingen,
- regularisatiepremies vroegere contingentgesco's,
- dotaties provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant,
- dotatie gebaseerd op de responsabiliseringsbijdragen van de lokale besturen,
- dotatie gebaseerd op open ruimte,
- uitvoering compensatieregeling niet-VIA-personeel VIA 6 en koopkracht- en kwaliteitsmaatregelen VIA 6-personeel van de publieke socio-culturele sector
- compensatie Vlaamse gemeenten voor verlies energiedividenden,
- financiële ondersteuning gemeenten omwille van inflatie.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	4.059.548	4.059.548
<i>Index</i>	2.448	2.448
<i>Compensaties</i>	9.954	9.954
<i>Andere bijstellingen</i>	257.035	257.035
BO 2023	4.328.985	4.328.985
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van CB0-1CBG2AI-PR	9.954	9.954	VIA 6 middelen
TOTAAL	9.954	9.954	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Gemeentefonds hoofddotatie +3,5%	103.769	103.769	
Gemeentefonds aanvullende dotatie centrumsteden +3,5%	6.085	6.085	
Compensatie verminderde energiedividenden Fluvius	721	721	

Verhoging investeringen - Overname 50% respo-bijdrage	32.777	32.777	
Verhoging investeringen - Ondersteuning lokale besturen i.f.v. open ruimte	19.153	19.153	
Financiële ondersteuning gemeenten omwille van inflatie	93.530	93.530	
Financiering kleine gemeenten met faciliteiten	1.000	1.000	
TOTAAL	257.035	257.035	

SJ0-1SMC2GD-WT - INITATIEVEN BINNENLANDS BESTUUR MET EEN DIGITAAL COMPONENT

Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen op dit begrotingsartikel worden ingezet voor projecten met een digitale/technologische component en dit met het oog op het realiseren van hedendaagse en innovatieve oplossingen voor de uitdagingen waarmee binnenlands bestuur wordt geconfronteerd.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2022	2.620	2.620
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	- 1.967	- 1.967
<i>Andere bijstellingen</i>	3.500	700
BO 2023	4.153	1.353
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar SC0-1SJA2NE-WT	-1.500	-1.500	Terugdraai 2022 Vlaanderen Radicaal Digitaal - VRD investeringen
Naar SC0-1SJA2NE-WT	-467	-467	Terugdraai 2022 Vlaanderen Radicaal Digitaal - VRD beheer en exploitatie
TOTAAL	-1.967	-1.967	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
-----------------------------	------------	------------	--------------------

10% recurrente relancemiddelen voor digitale transformatie "Gemeente zonder gemeentehuis"	3.500	700	
TOTAAL	3.500	700	

SJ0-1SMC2GE-PR – PROVISIE SCREENINGSDIENST LOKALE GELOOFSGEMEENSCHAPPEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Provisie opstart Vlaamse Informatie- en screeningsdienst op de lokale geloofsgemeenschappen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2022	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

De middelen voor de informatie- en screeningsdienst zijn rechtstreeks ingeschreven op:

- SJ0-1SAC2ZZ-LO – LONEN (personeelsinzet)
- SJ0-1SAC2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN (rugzakjes)
- SJ0-1SMC2GA-WT – EEN SAMENHANGEND BELEID INZAKE DE LOKALE EN DE PROVINCIALE BESTUREN (werking)

SJ0-1SMX2GF-WT – LOKAAL BOUWSHIFTFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit budget wordt gebruikt voor de compensatie van lokale besturen in het kader van planschadedossiers.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2022	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	95.000	0
BO 2023	95.000	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Het begrotingsartikel zal worden gespijsd met middelen uit het BRV-fonds.

**SJ0-1SMC4GG-WT – BEGROTINGSFONDS VOOR INTERBESTUURLIJKE DIGITALISERING
LOKALE OVERHEDEN**

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit budget is hoofdzakelijk bestemd voor de aankoop van diensten om te voldoen aan vragen tot ondersteuning vanuit:

- lokale overheden in het kader van digitaliseringsprojecten waarbij zij betrokken zijn;
- entiteiten, externe overheden en derden in het kader van digitalisering van dienstverlening aan lokale overheden of dienstverlening waarbij lokale overheden betrokken zijn.

-
Dit artikel wordt gespijsd via middelenartikel SJ0-9SMCTGG-OW.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2022	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

2. ISE STEDENBELEID

2.1. SD 7 We blijven inzetten op de steden en hen ondersteunen om de maatschappelijke uitdagingen op korte en middellange termijn aan te pakken

OD 7.1 We bestendigen en versterken de stedelijke aanpak

In 2023 lanceer ik een nieuwe oproep voor innovatieve stadsvernieuwingsprojecten. Op basis van het eindrapport 'Vernieuwde visie op stadsvernieuwing en stedelijkheid' van het Hannah Arendt Instituut bekijk ik hoe een systeem met een getrapte jurering voor de stadsvernieuwingsoproep met een vernieuwde aanvraagmethode kan worden ingevoerd. Ik ondersteun, samen met de minister van Omgeving, de provinciale steden met kwalitatieve verdichtingsambities met een expertenpool.

De geselecteerde projecten uit de oproep Veerkrachtige Steden na corona, die in 2021 in het kader van het relanceplan werd gelanceerd, gaan in 2023 het tweede jaar van hun uitvoering in.

Sinds 2017 zijn in het Vlaams fonds ter stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen ook de middelen voor het Plattelandsfonds en het Grootstedenbeleid gekanteld. Ook in 2023 continueer ik deze middelenstromen naar de betrokken 50 plattelandsgemeenten en de 5 steden (Antwerpen, Gent, Mechelen, Oostende en Sint-Niklaas).

	Subsidiebedrag 2023 (in euro)
Plattelandssubsidies	7.472.984,20
Stadsvernieuwing	9.040.775
Grootstedenbeleid	14.274.239,50

OD 7.2 We pakken de grootstedelijke problematieken en uitdagingen krachtadig aan

De Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) treedt namens de Vlaamse Gemeenschap in Brussel op als bevoegde instantie op het vlak van gemeenschapsmateries. Door middel van een subsidie ondersteun ik de VGC in 2023 verder bij de aanpak van grootstedelijke problematieken. Verder wordt er een compensatie toegekend aan de VGC gelet op de hoge energiekosten naar aanleiding van de energiecrisis, net zoals voor de lokale besturen.

	Subsidiebedrag 2023 (in euro)
VGC	19.006.654

Ik continueer de subsidie aan Dilbeek, Halle, Vilvoorde en Ninove in het kader van de ondersteuning van deze gemeente/steden die geconfronteerd worden met de grootstedelijke problematieken van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ook zet ik de subsidie aan Denderleeuw, Geraardsbergen en Zottegem verder in het kader van de ondersteuning van deze steden met een centrumfunctie voor mobiliteit.

	Subsidiebedrag 2023 (in euro)
Effecten grootstedelijk gebied	4.500.000
Aanpak mobiliteitsknooppunten	2.500.000

OD 7.3 We bouwen verder mee aan Vlaanderen als slimme regio en dragen bij aan de verdere ontwikkeling van het Vlaamse smart city-ecosysteem

In het Smart Flanders-programma 2.0 positioneer ik thema's zoals slimme mobiliteit, waterbeheer en klimaat en duurzame energieproductie in de stad meer centraal. Verder ontwikkel ik ondersteunende instrumenten voor de lokale besturen en zet ik verder in op maximale kennis- en praktijkuitwisseling. Ik streef naar een duurzaam en structureel smart city-samenwerkingsverband tussen de Vlaamse steden dat de basis vormt voor slimme oplossingen in alle Vlaamse lokale besturen.

Ik bouw verder op het Open Data Charter door het bijhorende handboek Open Data te actualiseren en aan te vullen aan de hand van de inzichten uit de diverse workshops. Daarnaast zet ik verder in op een digitaal leerplatform om de inhoud en inzichten uit het handboek en kennisdelingsessies beter over te brengen naar lokale besturen.

Onder meer de inzichten uit het CityFlows-project worden maximaal gedeeld met andere lokale besturen. Ik blijf het open data beleid bij lokale besturen ondersteunen. Het CityFlows-project wordt verdergezet met twee nieuwe pilotsteden (Oostende en Roeselare) om nieuwe inzichten rond drukte en mobiliteitsstromen te vergaren die vervolgens maximaal gedeeld worden met andere lokale besturen.

Samen met VLEVA en VVSG zal ik de kennis over Europese subsidieprogramma's bij steden en gemeenten vergroten. Het is mijn ambitie om in samenwerking met deze partners minstens een tweetal thematische kennisdelingsmomenten te organiseren.

De Vlaamse Open City Architectuur (VLOCA), het digitale bouwplan voor de slimme regio Vlaanderen, krijgt verder vorm in een constructieve samenwerking tussen lokale en bovenlokale overheden, de bedrijfswereld, onderzoekers en geëngageerde burgers. De eerste resultaten zijn een feit: binnen uiteenlopende thema's werden standaarden gedefinieerd, onder meer op het vlak van Water in de Stad, Hoppinpunten en Nachtlawaai. Intussen werken lokale besturen in samenwerking met de Vlaamse Overheid volgens hetzelfde principe nieuwe thema's uit, zoals het project City of Things, waarvan vanuit het beleidsdomein Economie, Wetenschapsbeleid en Innovatie het Agentschap Innovatie en Ondernemen in de cockpit zit, of het relanceproject Gemeenten zonder Gemeentehuis. In deze projecten willen we er samen met de betrokken beleidsdomeinen en met VLOCA op letten om een architectuurstandaard te definiëren, waardoor niet enkel de initiatiefnemende stad kan genieten van het resultaat, maar ook alle andere lokale besturen in onze regio.

Met deze standaarden wil ik ontzorgend werken: lokale besturen kunnen met de draaiboeken en technische beschrijvingen vlotter aanbestedingen doen. De open architectuur garandeert dat er gemakkelijker gekoppeld kan worden met andere lokale en Vlaamse systemen.

Het belang van cyberveiligheid kan niet onderschat worden. In 2019 keurde de Vlaamse Regering het Vlaams Beleidsplan Cybersecurity goed, dat wordt uitgevoerd door het departement EWI en het agentschap VLAIO. Vanuit mijn bevoegdheden ondersteun ik in 2023 de steden en gemeenten verder door het programma cyberveilige gemeenten verder te zetten en uit te breiden. In het kader van dit project wordt de 'Toolkit Cyberveiligheid' verder uitgebouwd. Aanvullend worden begeleidende sessies georganiseerd, om het ontwikkelde materiaal tot bij de lokale besturen te brengen. Verder bied ik lokale besturen met de verderzetting van het traject ethisch hacken opnieuw de mogelijkheid om de ICT-omgeving kosteloos te laten doorlichten door ethische hackers van Howest. Het aanbod zal worden bijgesteld op basis van de veranderende noden van lokale besturen.

OD 7.4 We nemen als Vlaamse overheid deel aan stedelijke netwerken en overlegorganen en stimuleren de deelname van andere actoren en lokale besturen aan de Europese en internationale netwerken

Het Agentschap Binnenlands Bestuur volgt verder de Urban Agenda (UA) op, onder meer door deelname aan de Urban Development Group (UDG) en de groep "Directors-General Urban Matters (DGUM)". Mijn administratie zetelt in 2023 ook in de voorbereidende UA Technical Preparatory Group.

In de eerste helft van 2024 neemt België het EU-voorzitterschap waar. Samen met het team Stedenbeleid van ABB doe ik hiervoor in 2023 de nodige voorbereidingen.

Kennisdeling rond Europese stedelijke aangelegenheden met de lokale besturen en andere Vlaamse overheidsinstanties vormt een belangrijk aandachtspunt, onder meer met het oog op de toegang tot Europese programma's en fondsen. Hiervoor werkt het team Stedenbeleid actief samen met verschillende actoren, waaronder VLEVA, VLAIO, VVSG en het Kenniscentrum Vlaamse Steden.

OD 7.5 Stedenbeleid is een referentiepunt voor de Vlaamse steden

Aanvullend op wat ik hogerop in OD 5.1 (We zetten verder in op beleidsondersteunende monitoren) heb gesteld, blijf ik de dertien centrumsteden als bevoorrechte partners betrekken bij de ontwikkeling en het gebruik van de Gemeente-Stadsmonitor.

Daarnaast zet ik samen met de Vlaamse minister bevoegd voor Omgeving een pool van experts in, die kleinere steden gedurende een aantal dagen ondersteuning kunnen geven bij hun streven naar kwalitatieve verdichting, en een daaraan gekoppeld lerend netwerk.

Ten slotte blijf ik samen met de Vlaamse minister bevoegd voor Jeugd de Jeugdmonitor verbeteren, de gratis online bevragingstool die we ter beschikking stellen van en verder blijven promoten bij alle 300 Vlaamse steden en gemeenten. Zij kunnen hiermee kinderen en jongeren bevragen en met de resultaten van deze bevragingen aan de slag gaan bij het vorm geven van een kindvriendelijk beleid.

	Bedrag 2023 (in euro)
Gemeente- Stadsmonitor	1.100.000 (zie OD 5.1.)
Traject provinciale steden	75.000
Jeugdmonitor	15.000

2.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

STEDENBELEID, MVG excl. DAB

	(duizend euro)					
	VAK			VEK		
	BA 2022	evolutie	BO 2023	BA 2022	evolutie	BO 2023
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	57.723	1.119	58.842	61.762	1.119	62.881
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	57.723	1.119	58.842	61.762	1.119	62.881

Aanwending VAK-ruiter	
------------------------------	--

Inhoudelijke toelichting evolutie:

BEGROTINGSARTIKEL	VAK	VEK	OMSCHRIJVING
SJ0-1SMC2HA-WT	22	22	Loonlast project Leefbuurten einde aug 2023
SJ0-1SMC2HA-WT	627	627	VGC +3,5%
SJ0-1SMC2HA-WT	470	470	Financiële ondersteuning gemeenten omwille van inflatie (deel VGC)
Totalen	1.119	1.119	

1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

SJ0-9SMCAHA-OW – ONDERSTEUNING NAAR DUURZAME EN CREATIEVE STEDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit ontvangstenartikel worden de terugvorderingen geboekt van de niet aangewende of terug te vorderen subsidies beleidsveld stedenbeleid. Het kan gaan om te veel ontvangen subsidies of terugvorderingen omdat niet aan alle voorwaarden voldaan is.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	20	0	0
Bijstelling BO 2023	0	0	0
BO 2023	20	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijziging bij de BO2023

Uitgavenartikelen

SJ0-1SMC2HA-WT – ONDERSTEUNING NAAR DUURZAME EN CREATIEVE STEDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de kredieten die bestemd zijn om de werkingskosten en andere kosten (studiekosten, projecten, overheidsopdrachten, ...) te betalen voor het Vlaamse Stedenbeleid.

Verder worden er de subsidies voorzien om de grootstedelijke uitdagingen aan te pakken voor Dilbeek, Halle, Vilvoorde, Ninove alsook subsidies voor Denderleeuw, Zottegem en Geraardsbergen voor hun centrumfunctie als mobipunt voor de regio. Dit begrotingsartikel bevat ook de nominatim subsidies aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) en aan de Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) voor de werking van het Kenniscentrum Vlaamse Steden (KCVS).

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2022	26.935	26.935
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	22	22
<i>Andere bijstellingen</i>	1.097	1.097
BO 2023	28.054	28.054
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:**kredietevoluties:****(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van SA0-1SAX2ZZ-LO	22	22	Loonlast project Leefbuurten einde aug 2023
TOTAAL	22	22	

Er wordt 22 keuro VAK en VEK teruggezet van SA0-1SAX2ZZ-LO naar dit begrotingsartikel (loonlast één projectregisseur project Leefbuurten – einde voorzien eind augustus 2023). In het kader van de projectoproep "Leefbare Buurten" is er de afspraak om de loonlast voor één projectregisseur aan het Team Vlaamse Bouwmeester (TVB) te betalen. Het TVB past de resterende kost voor de projectregisseur bij.

De loonkost wordt geproorateerd a rato van de effectieve inzet per jaar voor 2023: nog 8 maand in dienst = 52.605 euro of afgerond 53 keuro. Er dient dus een terugzetting te gebeuren van 22 keuro (75 keuro - 53 keuro = 22 keuro).

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
VGC +3,5% (jaarlijkse index)	627	627	
Financiële ondersteuning gemeenten omwille van inflatie (deel VGC)	470	470	
TOTAAL	1.097	1.097	

Deze bijstelling omvat de jaarlijkse indexatie van de subsidie aan de VGC (toenmalige Stedenfondsdeel) waarop een indexaanpassing van 3,5% toegepast wordt.

Bedrag BO2022 = 17.909.811*3,5% index = 626.844 euro of afgerond 627 keuro. Het nieuwe bedrag gericht aan de VGC voor 2023 bedraagt 18.536.654 euro of afgerond 18.537 keuro.

Verder wordt er nog een bijkomende compensatie toegekend aan de VGC gelet op de hoge energiekosten naar aanleiding van de energiecrisis van 470 keuro zoals voor de lokale besturen.

SJ0-1SMC2HB-WT – INVESTERINGSFONDS LOKALE BESTUREN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel bundelt drie financieringskanalen, namelijk het voormalige (federale) grootstedenbeleid, de budgetten voor stadsvernieuwing (projectsubsidies, conceptsubsidies en thematische oproepen) en de middelen van het plattelandsfonds. Deze middelen zijn samengebracht in het Investeringsfonds.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2022	30.788	34.827
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	30.788	34.827
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Ongewijzigd beleid bij de BO 2023.

Volgende projecten worden aangerekend op het investeringsfonds

1. Plattelandsfonds in het jaar van de vastlegging à rato 100%;
2. Grootstedenbeleid in het jaar van de vastlegging à rato 20% (investeringsmiddelen);
3. Stadsvernieuwingsprojecten in het jaar van de vastlegging à rato van
 - o 30% voor stadvernieuwingsprojecten
 - o 50% voor thematische oproepen
 - o 50% voor conceptsubsidies.

Verder worden er ook uitbetalingen gedaan voor eerder aangegane engagementen ikv stadsvernieuwing en grootstedenbeleid (encours).

3. ISE AUDIT LOKALE BESTUREN

Lokale besturen nemen veel bevoegdheden en verantwoordelijkheden op en streven daarbij een brede waaier van doelstellingen na. Om die doelstellingen te kunnen bereiken, is een goede organisatiebeheersing van belang. In een moderne overheidsomgeving is het periodiek uitvoeren van audits een belangrijk element om hieraan te helpen bouwen en dus tot een betere organisatiebeheersing te komen.

De Vlaamse Regering is ervan overtuigd dat een overheid steeds het vertrouwen van de burger moet verdienen. Een degelijke beheersing van de risico's en een periodieke validatie hiervan versterkt het vertrouwen van burgers in die overheid. Door blijvend te voorzien in een onafhankelijke, kwaliteitsvolle en performante auditfunctie, ondersteunt de Vlaamse Regering zowel de Vlaamse administratie als de lokale besturen hieromtrent. Daartoe worden jaarlijks de nodige middelen voorzien voor Audit Vlaanderen, de auditdienst die audits uitvoert in de Vlaamse administratie en de lokale besturen.

3.1. SD 8 De lokale besturen doen aan kwaliteitsvolle organisatie- en risicobeheersing

OD 8.1 We verhogen de maturiteit van het organisatie- en risicobeheer via audits

De krijtlijnen van de door Audit Vlaanderen gevolgde strategie zijn opgenomen in het decreet over het lokaal bestuur, de beleidsnota en het ondernemingsplan. Audit Vlaanderen zal uiteraard haar decretale taak verder blijven opnemen om organisatie-, proces-/thema- en forensische audits uit te voeren. De keuzes van waar welke audits plaatsvinden is risicogebaseerd. Dat betekent dat de audits vooral daar moeten gebeuren waar de risico's het grootst zijn.

De concrete auditplanning voor 2023 zal pas later door het auditcomité van de lokale besturen worden goedgekeurd. Bij de planning voor 2022 werd al rekening gehouden met de voorbereiding en opstart van een aantal audits die in 2023 zullen worden verdergezet en afgerond. Ook het project voor de vernieuwing van de risicoanalyse voor het audituniversum van de lokale besturen dat in de tweede helft van 2022 wordt afgerond, geeft voeding aan de verder te plannen audits.

OD 8.2 We verbeteren interbestuurlijke relaties en werking via audits

Zoals aangegeven in de beleidsnota beschikt Audit Vlaanderen over de mogelijkheid om audits uit te voeren op processen die zowel doorheen de entiteiten als de bestuursniveaus lopen. Zo werd in 2022 een interbestuurlijke audit rond fietspaden uitgevoerd. Intussen werd na signalen bij de Vlaamse administratie een audit over handhaving uitgevoerd waarvan sommige aspecten ook interbestuurlijk relevant kunnen zijn. Bij de lokale besturen zal daarom eind 2022 een thema-audit worden opgestart over handhaving omtrent milieuhygiëne.

OD 8.3 We optimaliseren de afstemming tussen de verschillende audit- en controleactoren

Zoals aangegeven in de beleidsnota zal ik als minister waar nodig en wenselijk initiatieven nemen om de samenwerking tussen Audit Vlaanderen en andere controleactoren verder te versterken. Dat gaat in eerste instantie op voor de samenwerking tussen Audit Vlaanderen en het Agentschap Binnenlands Bestuur. Audit Vlaanderen werkt verder ook samen met de plaatselijke auditdiensten van Antwerpen en Gent, met Audio, met het Rekenhof en met de federale interne auditdienst.

3.2. SD 9 Lokale audits worden gebruikt als beleidsinput en voor het versterken van kennis en competenties

OD 9.1 We leveren beleidsinput aan uit auditresultaten

Sinds de opstart van Audit Vlaanderen in 2014 zijn er al meer dan 500 lokale auditopdrachten afgerond. Op basis hiervan heeft Audit Vlaanderen een duidelijk overkoepelend zicht op de sterktes en de verbeterpunten in de werking van de Vlaamse lokale besturen. Het blijft de bedoeling hier voor de globale overheidswerking lessen uit te trekken. Lopende initiatieven op dit punt blijven in 2023 dan ook behouden. Te denken valt bijvoorbeeld aan de jaarlijkse samenkomst tussen een afvaardiging van de auditcomités enerzijds en de kern van de Vlaamse Regering anderzijds. Daarnaast blijft de Vlaamse Regering een sterke vertegenwoordiging vooropstellen in beide auditcomités. Een belangrijk kanaal om beleidslessen uit audits te trekken zijn ook de globale rapporten. Waar nodig zal ik als minister, bijvoorbeeld door mijn waarnemer in het auditcomité, lessen trekken uit de bevindingen van deze en andere audits.

OD 9.2 We versterken de kennis over organisatie- en risicobeheer

Audit Vlaanderen geeft verder uitvoering aan de acties uit de beleidsnota en het ondernemingsplan, zoals het delen van goede praktijken.

Daarnaast zet ik in het bijzonder ook in op het vergroten van de transparantie van auditrapporten, vanuit het principe van actieve openbaarheid voor de auditrapporten van reguliere audits. In 2021 werd reeds een overgangsfase opgestart op basis van vrijwillige deelname door de betrokken lokale besturen. In 2022 kreeg dit een verplicht karakter. Het auditcomité van de lokale besturen zal deze nieuwe aanpak opvolgen. In 2023 zal nog een evaluatie plaatsvinden. Ik zal in functie van de bevindingen uit deze opvolging de opportuniteit nagaan om de regelgeving indien nodig aan te passen.

Audit Vlaanderen zal verder kennis bijdragen aan het programma 'cyberveilige gemeenten' (zie ook OD 7.4).

3.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

Voor het ISE Audit lokale besturen zijn er geen beleidskredieten in de begroting BO 2023 ingeschreven. De kredieten voor het ISE Audit lokale besturen worden opgenomen onder het apparaatsprogramma van Audit Vlaanderen. De toelichting over dit apparaatsprogramma is opgenomen in de BBT BO 2023 HR en Audit Vlaamse overheid.

VI APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

1. Agentschap Binnenlands Bestuur PROGRAMMA SA – SJ0 – AGENTSCHAP BINNENLANDS BESTUUR

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2022	0	332	0	29.515	29.515
Bijstelling BO 2023	0	0	0	2.874	2.874
BO 2023	0	332	0	32.389	32.389

Ontvangstenartikelen:

SJ0-9SACTZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit ontvangstenartikel is bestemd voor de ontvangsten van de terugvordering van de gedetacheerde personeelsleden. Dit artikel spijs uitgavenartikel SJ0-1SAC4ZZ-LO.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	0	332	0
Bijstelling BO 2023	0	0	0
BO 2023	0	332	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Geen wijziging bij de BO 2023.

Uitgavenartikelen

SJ0-1SAC2ZZ-LO – LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit budget is bestemd voor de betaling van de wedden en toelagen van het personeel van het Agentschap Binnenlands Bestuur, inclusief de gewestelijke ontvangers en de informatie- en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	26.455	26.455
<i>Index</i>	2.753	2.753
<i>Compensaties</i>	322	322
<i>Andere bijstellingen</i>	- 208	- 208
BO 2023	29.322	29.322
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting:
kredietevoluties:**

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van SJ0-1SMC2GA-WT	322	322	Verhoogde personeelsinzet voor informatie- en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen
TOTAAL	322	322	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Personeelsbesparingen 2023	-208	-208	
TOTAAL	-208	-208	

SJ0-1SAC4ZZ-LO – LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit budget is bestemd voor de betaling van de wedden en toelagen voor de vervangers van de gedetacheerden van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Dit artikel wordt gespijsd via middelenartikel SJ0-9SACTZZ-OW.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2022	43	43
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	43	43
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Ongewijzigd bij de BO 2023.

SJ0-1SAC2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel is bestemd voor de courante werkings- en IT-kosten en voor specifieke digitaliseringsprojecten van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2022	2.717	2.717
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	35	35
<i>Andere bijstellingen</i>	- 28	- 28
BO 2023	2.724	2.724
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:**kredietevoluties:****(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van SJ0-1SMC2GA-WT	29	29	Rugzakje - hogere personeelsinzet voor informatie- en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen
Van SG0-1SKC2TA-WT	6	6	Teruggave Traject
TOTAAL	35	35	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Besparing werkingskredieten	-28	-28	
TOTAAL	-28	-28	

SJ0-1SAC4ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit is het begrotingsartikel aan de uitgavenzijde van het Fonds Personeelsleden met Verlof. Dit artikel wordt gespijsd door begrotingsartikel SJ0-1SAC4ZZ-LO. Het Agentschap Binnenlands Bestuur wendt een deel van de middelen opgebouwd in het begrotingsfonds

voor gedetacheerde personeelsleden voor de betaling van de versterking van de strategische IT-capaciteit van het agentschap.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2022	300	300
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	300	300
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Ongewijzigd bij de BO 2023.

2. Audit Vlaanderen

De apparaatskredieten van het beleidsveld Audit Lokale Besturen worden verantwoord in BBT BO 2023 HR, Audit Vlaamse Overheid.

VII LIJST MET AFKORTINGEN

ABB: Agentschap Binnenlands Bestuur
AFM: autofinancieringsmarge
AVG: Algemene Verordening Gegevensbescherming
BBC: beleids- en beheerscyclus
BBP: bruto nationaal product
DAB: Diensten met Afzonderlijk beheer
DGUM: Directors-General Urban Matters
DLB: decreet over het lokaal bestuur
EU: Europese Unie
EVRM: Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens
FPD: Federale Pensioendienst
GGB: gemeenschappelijke gegevensbank
GSM: Gemeente- en Stadsmonitor
IMEC: Interuniversitair Micro-elektronica Centrum
LBLOD: Lokale Besluiten als Gelinkte Open Data
LIVC: Lokale Integrale Veiligheidscel
LIVC-R: Lokale Integrale Veiligheidscel inzake Radicalisme
MVA: materiële vaste activa
OCMW: Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OD: operationele doelstelling
SD: strategische doelstelling
SDG's: Sustainable Development Goals
UAEU: Urban Agenda for the European Union
UDG: Urban Development Group
VAK: vastleggingskrediet
VCF: Vlaamse Codex Fiscaliteit
VEK: vereffeningskrediet
VITO: Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VLAIO: Agentschap Innoveren en Ondernemen
VLEVA: Vlaams-Europees verbindingsagentschap
VLOCA: Vlaams Open City Architectuur
VN: Verenigde Naties
VO: Vlaamse overheid
VVI: Vlaams Vredesinstituut
VWSG: Vereniging van Steden en Gemeenten
VZW: vereniging zonder winstoogmerk
WIB: wetboek van de inkomstenbelastingen

VIII BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

1. Geplande beleidsinitiatieven

Transversale, horizontale en overkoepelende beleidsdoelstellingen

- Ondersteuning lokale besturen bij behalen doelstellingen LEKP 1.0 en 2.0.
- Verder uitwerking Pactportaal.
- Opmaak drempelnota met hindernissen ervaren bij lokale besturen.
- Ondersteuning lokale besturen met opmaak wijkrenovatietool.

Relancemaatregelen

- Organisatie zomerscholen.

SD 1 Het overheidslandschap dat tussen de Vlaamse overheid en gemeenten in ligt, is transparant

- Opstart traject verzameldecreet en/of verzamelbesluit.

- Ondersteuning regio's, subregio's en lokale besturen door het 'Labo Regiovorming'.

SD 2 Onze Vlaamse gemeenten zijn bestuurskrachtig en beschikken over grotere beleidsautonomie

- Opstart traject verzameldecreet en/of verzamelbesluit.
- Informeren over en stimuleren van fusies door middel van stimulerende maatregelen en de uitbouw van een ondersteuningsaanbod.
- Opvolgen van de afspraken in het kader van VIA6 door onder meer een aanpassing van het besluit over een nieuwe functieclassificatie bij lokale besturen en over aangepaste salarisschalen ter uitvoering van het Zesde Vlaams Intersectoraal akkoord van 30 maart 2021 voor de social/non-profitsectoren.

SD 3 Elke Vlaming kan volwaardig participeren aan de lokale democratie

- Ondersteuning lokale besturen door het Labo lokale burgerparticipatie.
- Traject versterking van de gemeenteraad naar aanleiding van debatsessies met parlementairen.

SD 4 De financiën van de Vlaamse gemeenten zijn duurzaam en transparant

- Omzetting van de resultaten van de BBC-evaluatie in concrete maatregelen en aanpassingsvoorstellen voor de regelgeving over BBC om de leesbaarheid en de bruikbaarheid van de BBC-beleidsrapporten voor de raadsleden te verbeteren.
- Voorbereiding aanpassing decreet 30 mei 2008 betreffende de vestiging, invordering en geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen.

SD 5 De gemeenten ontwikkelen kwalitatieve dienstverlening op basis van open data en innovatieve ICT oplossingen

- Opstart Gemeente-Stadsmonitor 2024 met burgerbevraging.
- Lokale democratie (digitaal) in de kijker.
- Verdere vereenvoudiging administratieve verplichtingen en digitale interacties van lokale besturen met andere overheden.

SD 6 Onze steden en gemeenten zijn plaatsen waar iedereen duurzaam kan samenleven

- Nieuwe oproep wijkverbeteringscontracten
- Ontwikkeling ondersteunende professionaliseringstrajecten voor de besturen van de erediensten en de lokale geloofsgemeenschappen die het erkenningstraject van 4 jaar doorlopen.
- Start digitale communicatie met besturen van eredienst.
- Sterke ondersteuning van lokale besturen die kerken een nieuwe bestemming geven.
- Verlenging subsidies aan lokale besturen in het kader van de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie.

SD 7 We blijven inzetten op de steden en hen ondersteunen om de maatschappelijke uitdagingen op korte en middellange termijn aan te pakken

- Uitvoering aanbevelingen eindrapport 'Vernieuwde visie op stadsvernieuwing en stedelijkheid'.
- Ondersteuning lokale besturen door middel van kennis- en praktijkuitwisseling in kader van Smart Flanders.
- Opstart digitaal leerplatform om kennis handboek Open Data te verspreiden.
- Ondersteuning lokale besturen door programma cyberveilige gemeenten.
- Voorbereiding EU-voorzitterschap.
- Voorbereiding Gemeente-Stadsmonitor.

SD 8 De lokale besturen doen aan kwaliteitsvolle organisatie- en risicobeheersing

De initiatieven op vlak van audit worden genomen door Audit Vlaanderen en de daaraan verbonden auditcomités.

SD 9 Lokale audits worden gebruikt als beleidsinput en voor het versterken van kennis en competenties

De initiatieven op vlak van audit worden genomen door Audit Vlaanderen en de daaraan verbonden auditcomités.

2. Beleidsevaluaties en onderzoeksinitiatieven

Transversale, horizontale en overkoepelende beleidsdoelstellingen

/

Relancemaatregelen

/

SD 1 Het overheidslandschap dat tussen de Vlaamse overheid en gemeenten in ligt, is transparant

- Onderzoek door Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing naar regiovorming.
- Tussentijdse evaluatie van het project regiovorming.

SD 2 Onze Vlaamse gemeenten zijn bestuurskrachtig en beschikken over grotere beleidsautonomie

- Onderzoek door Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing naar vrijwillige fusies van gemeenten.

SD 3 Elke Vlaming kan volwaardig participeren aan de lokale democratie

- Onderzoek door het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing naar lokale democratie en participatie.

SD 4 De financiën van de Vlaamse gemeenten zijn duurzaam en transparant

- Evaluatie van de regelgeving over de beleids- en beheerscyclus (BBC) in de lokale en de provinciale besturen, specifiek om de leesbaarheid en de bruikbaarheid van de beleidsrapporten (meerjarenplan aanpassing meerjarenplan, jaarrekening) voor de raadsleden te verbeteren.
- Evaluatie en onderzoek door het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing van de principes, de uitdagingen en mogelijke hervormingsvoorstellen met betrekking tot het Gemeentefonds

SD 5 De gemeenten ontwikkelen kwalitatieve dienstverlening op basis van open data en innovatieve ICT oplossingen

/

SD 6 Onze steden en gemeenten zijn plaatsen waar iedereen duurzaam kan samenleven

/

SD 7 We blijven inzetten op de steden en hen ondersteunen om de maatschappelijke uitdagingen op korte en middellange termijn aan te pakken

/

SD 8 De lokale besturen doen aan kwaliteitsvolle organisatie- en risicobeheersing

De initiatieven op vlak van audit worden genomen door Audit Vlaanderen en de daaraan verbonden auditcomités.

SD 9 Lokale audits worden gebruikt als beleidsinput en voor het versterken van kennis en competenties

De initiatieven op vlak van audit worden genomen door Audit Vlaanderen en de daaraan verbonden auditcomités.

3. Nieuwe en belangrijke wijzigingen Vlaamse decreten en besluiten Vlaamse Regering

Transversale, horizontale en overkoepelende beleidsdoelstellingen

Kaderdecreet Lokaal Energie- en Klimaatpact

Omschrijving:

Dit decreet zal het kader vormen voor de subsidiëring vanaf 2023

Indicatieve timing

Definitieve goedkeuring en indiening in het Vlaams Parlement: voorjaar 2023

Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid

Agentschap Binnenlands Bestuur

Relancemaatregelen

/

SD 1 Het overheidslandschap dat tussen de Vlaamse overheid en gemeenten in ligt, is transparant

Decreet en/of besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse decreten/besluiten, wat betreft de regiovorming

Omschrijving:

Dit verzameldecreet en/of -besluit van de Vlaamse Regering zal de wijzigingen aan de Vlaamse sectorregelgeving bundelen die niet in sectorspecifieke regelgevingstrajecten zijn gevat met het oog op de afstemming van de Vlaamse sectorale regelgeving op regiovorming en het wegnemen van hinderpalen voor regiovorming

Indicatieve timing:

Principiële goedkeuring: voorjaar 2023

Definitieve goedkeuring en indiening in het Vlaams Parlement: najaar 2023

Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid:

Agentschap Binnenlands Bestuur

De betrokken Vlaamse sectoradministraties

SD 2 Onze Vlaamse gemeenten zijn bestuurskrachtig en beschikken over grotere beleidsautonomie

Decreet en/of besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse decreten/besluiten, wat betreft de vrijwillige fusies van gemeenten

Omschrijving:

Dit verzameldecreet en/of -besluit van de Vlaamse Regering zal de wijzigingen aan de Vlaamse sectorregelgeving bundelen die niet in de sectorspecifieke regelgevingstrajecten zijn gevat met het oog op het fusievriendelijk maken van de Vlaamse sectorregelgeving.

Indicatieve timing:

Principiële goedkeuring: voorjaar 2023

Definitieve goedkeuring en indiening in het Vlaams Parlement: najaar 2023

Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid:

Agentschap Binnenlands Bestuur

De betrokken Vlaamse sectoradministraties

Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018 betreffende de bekendmaking en raadpleegbaarheid van besluiten en stukken van het lokaal bestuur, betreffende de wijze waarop de reglementen en verordeningen van het lokaal bestuur worden bijgehouden in het register en betreffende de raadpleegbaarheid van de besluiten van de politiezones en hulpverleningszones

Omschrijving:

In uitvoering van het decreet over het lokaal bestuur zal met dit besluit een aantal wijzigingen worden aangebracht aan het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018: enerzijds zal een aantal publicatieplichtige besluiten geschrapt worden, dewelke

inmiddels verankerd zijn in het decreet over het lokaal bestuur; anderzijds zal het register van bekendmaking van reglementen en verordeningen op een digitaalvriendelijke manier kunnen georganiseerd worden.

Indicatieve timing:

Principiële goedkeuring: voorjaar 2023

Definitieve goedkeuring: najaar 2023

Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid:

Agentschap Binnenlands Bestuur

Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 mei 2018 betreffende de organisatie van een gemeentelijke volksraadpleging en een volksraadpleging in het district, en betreffende de samenstelling en de werking van de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen

Omschrijving:

Dit besluit zal, in uitvoering van het decreet over het lokaal bestuur, de digitalisering van de initiatieffase van de gemeentelijke volksraadpleging mogelijk maken, naast de bestaande analoge regeling.

Indicatieve timing:

Principiële goedkeuring: voorjaar 2023

Definitieve goedkeuring: najaar 2023

Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid:

Agentschap Binnenlands Bestuur

Decreet tot wijziging van het Provinciedecreet van 9 december 2005

Omschrijving:

Dit decreet zal de wijzigingen aan de organieke regelgeving voor de lokale besturen, voor zover relevant, vertalen naar de regelgeving voor het provinciebestuur.

Indicatieve timing:

Principiële goedkeuring: voorjaar 2023

Definitieve goedkeuring en indiening in het Vlaams Parlement: najaar 2023

Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid:

Agentschap Binnenlands Bestuur

Decreet tot wijziging van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging

Omschrijving:

Dit decreet zal, in uitvoering van het Regeerakkoord en op basis van een uitgebreid overleg met de belanghebbenden, het privaatief initiatief van de oprichting en het beheer van crematoria vormgeven en de regelgeving op een aantal andere punten moderniseren.

Indicatieve timing:

Principiële goedkeuring: ten laatste juni 2023

Definitieve goedkeuring en indiening in het Vlaams Parlement: december 2023

Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid:

Agentschap Binnenlands Bestuur

Decreet tot wijziging van het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, wat betreft de beëindiging van de hoedanigheid van het statutaire personeelslid

Omschrijving: Dit decreet zorgt voor een gelijkschakeling van de ontslagregeling van contractuele en statutaire personeelsleden tewerkgesteld bij lokale en provinciale besturen. Hierbij worden de arbeidsrechtbanken en -hoven bevoegd gemaakt om geschillen die voortvloeien uit de beëindiging van de statutaire hoedanigheid te behandelen.

Timing: indiening in het Vlaams Parlement: begin 2023

Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid:

Agentschap Binnenlands Bestuur

Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de minimale voorwaarden van de rechtspositieregeling van het personeel van lokale en provinciale besturen

Omschrijving:

Dit kaderbesluit integreert bijna alle besluiten over de rechtspositieregeling van het personeel van lokale en provinciale besturen in één besluit, en probeert ook meer vrijheidsgraden te genereren om zo de lokale autonomie te bevestigen in het voeren van een modern personeelsbeleid.

Indicatieve timing:

Definitieve goedkeuring: voorjaar 2023

Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid:

Agentschap Binnenlands Bestuur

Besluit van de Vlaamse Regering over de modaliteiten van de beëindiging van de hoedanigheid van het statutaire personeelslid

Omschrijving: Dit besluit zal verder uitvoering geven aan het voorontwerp van decreet over de beëindiging van de hoedanigheid van het statutaire personeelslid en de nadere modaliteiten voor de beëindiging van de statutaire hoedanigheid en rechtsbescherming van statutaire personeelsleden vaststellen.

Timing: opstart begin 2023

Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid:

Agentschap Binnenlands Bestuur

Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering over een nieuwe functieclassificatie bij lokale besturen en over aangepaste salarisschalen ter uitvoering van het Zesde Vlaams Intersectoraal akkoord van 30 maart 2021 voor de social/non-profitsectoren

Omschrijving: Dit besluit zal het besluit van de Vlaamse Regering over de functieclassificatie wijzigen in het licht van het besluit waarin een modernisering van de rechtspositieregeling van de lokale en provinciale personeelsleden wordt vastgesteld.

Timing: opstart begin 2023

Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid:

Agentschap Binnenlands Bestuur

SD 3 Elke Vlaming kan volwaardig participeren aan de lokale democratie

Decreet tot wijziging van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 en het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012

Omschrijving:

Met dit decreet zullen de verbetervoorstellen uit onder meer "het evaluatierapport gemeente- en provincieraadsverkiezingen" worden doorgevoerd waarmee de juridische basis zal worden gelegd om de lokale en provinciale verkiezingen op 13 oktober 2024 zo vlot mogelijk te laten verlopen.

Indicatieve timing:

Definitieve goedkeuring en indiening in het Vlaams Parlement: uiterlijk oktober 2023

Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid:

Agentschap Binnenlands Bestuur

Besluiten van de Vlaamse Regering ter uitvoering van de kiesregelgeving

Omschrijving:

Deze besluiten zullen er mede voor zorgen dat de lokale en provinciale verkiezingen op 13 oktober 2024 zo soepel mogelijk zullen verlopen.

Indicatieve timing:

Principiële goedkeuring: najaar 2023

Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid:

Agentschap Binnenlands Bestuur

SD 4 De financiën van de Vlaamse gemeenten zijn duurzaam en transparant

Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 over de beleids- en beheerscyclus van de lokale en de provinciale besturen

Omschrijving:

Dit besluit behandelt de eventuele aanpassing van de BBC-regelgeving naar aanleiding van de evaluatie over de leesbaarheid van de beleidsrapporten.

Indicatieve timing:

Principiële goedkeuring: voorjaar 2023

Definitieve goedkeuring: najaar 2023

Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid:

Agentschap Binnenlands Bestuur

SD 5 De gemeenten ontwikkelen kwalitatieve dienstverlening op basis van open data en innovatieve ICT oplossingen

/

SD 6 Onze steden en gemeenten zijn plaatsen waar iedereen duurzaam kan samenleven

Decreet betreffende het Vlaamse beleid ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie

Omschrijving:

Met dit decreet zal een decretaal kader worden gecreëerd voor het Vlaamse beleid ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie

Indicatieve timing:

Definitieve goedkeuring en indiening in het Vlaams Parlement: uiterlijk december 2023

Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid:

Agentschap Binnenlands Bestuur

Besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het decreet betreffende het Vlaamse beleid ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie

Omschrijving:

Het besluit geeft uitvoering aan het decreet betreffende het Vlaamse beleid ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie

Indicatieve timing:

Principiële goedkeuring: januari 2024

Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid:

Agentschap Binnenlands Bestuur

SD 7 We blijven inzetten op de steden en hen ondersteunen om de maatschappelijke uitdagingen op korte en middellange termijn aan te pakken

/

SD 8 De lokale besturen doen aan kwaliteitsvolle organisatie- en risicobeheersing

/

SD 9 Lokale audits worden gebruikt als beleidsinput en voor het versterken van kennis en competenties

/

4. Decreetsevaluaties

SD 6 Onze steden en gemeenten zijn plaatsen waar iedereen duurzaam kan samenleven

Evaluatie van het Eredienstendecreet van 7 mei 2004 omtrent de organisatie en werking van de besturen van de eredienst.